

การศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร
สำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล
เพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ

จัสมิน ศาสนดำรง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจเชิงนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ.2563

**A Comparison of tax incentives between Thailand and United Kingdom
for venture capital and angel investors
in fostering a startup investment**

Jasmin Sassanadamrong

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program
College of Innovative Business and Accountancy
Dhurakij Pundit University**

2020

ใบรับรองสารนิพนธ์

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร
สำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจ
สตาร์ทอัพ

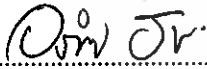
เสนอโดย จัสมิน ศาสนดำรง

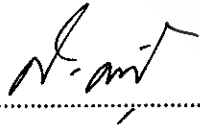
สาขาวิชา บัณฑิตมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.อริสรา ธานีรณานนท์

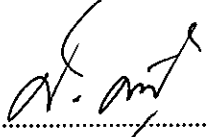
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(ผศ.ดร.พิชิตนันท์ เพชรเชิดชู)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
(ดร.อริสรา ธานีรณานนท์)

.....กรรมการ
(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชีรับรองแล้ว

.....คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 15 เดือน ..ค.ค. พ.ศ. ๒5 ๖3

หัวข้อสารนิพนธ์	การศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ
ชื่อผู้เขียน	จัสมิน ศาสนดำรง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อริสรา ธานีรณานนท์
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายคุ้มครอง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 636 พ.ศ. 2560 ในประเทศไทย และสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร

ผลการศึกษาพบว่า สิทธิประโยชน์ทางภาษีในประเทศไทยไม่มีการใช้รูปแบบของมาตรการภาษีจูงใจทางภาษีแบบอื่นๆ เช่น การบรรเทาผลขาดทุน หรือการจูงใจทางภาษีเมื่อนำรายได้กลับมาลงทุนต่อในบริษัทสตาร์ทอัพหรือบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้วิจัยเสนอให้กรมสรรพากรพิจารณาปรับปรุงสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วยการเพิ่มเต็มการบรรเทาผลขาดทุน หรือการจูงใจทางภาษีเมื่อนำรายได้กลับมาลงทุนต่อเพื่อให้สอดคล้องกับรายได้ที่อาจเกิดขึ้นตลอดวงจรชีวิตของการลงทุน

Thematic Paper Title	A Comparison of tax incentives between Thailand and United Kingdom for venture capital and angel investors in fostering a startup investment
Author	Jasmin Sassanadamrong
Thematic Paper Advisor	Dr.Arisara Thaneerananon
Department	Accountancy
Academic Year	2019

ABSTRACT

This research aims to compare of tax incentives between Thailand and United Kingdom for venture capital and angel investors in fostering a startup investment. Content analysis was used to investigate the tax benefits of Ministerial Regulation No. 337 (B.E.2561) and Royal Decree No. 636 (B.E.2560) in Thailand and the tax benefits of Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS) Enterprise Investment Scheme (EIS) and Venture Capital Trust (VCT) in the United Kingdom.

The result indicated that the tax benefits in Thailand do not provides other forms of tax incentives. For instance, tax loss relief or tax incentives for reinvestment to individuals making direct investments in new startup/SMEs companies.

A researcher suggests that the revenue department considers modifying tax benefits with additional loss relief or tax incentives for reinvestment in order to make sure that revenue may gain in accordance with life cycle of an investment.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู ดร.ศิริเดช คำสุพรหม ดร.อริสรา ธานีรณานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้ให้มี คุณค่ามากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณพ่อสมาน ศาสนดำรง และคุณแม่เนียรนาถ ศาสนดำรง ที่เป็นกำลังใจ ให้ลูกตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ขอขอบคุณญาติพี่น้องจากตระกูลพันธุ์บุปผา พี่อ้อม พี่หมี จากสาขา บัญชีรุ่น Macc7 พี่ตั๊ว น้องชานิตี น้องฟ้า น้องกอลิด จาก มช. และเฟิร์น พี่ผึ้ง พี่มด พี่แวน พี่อ้น น้อง หญิง น้องพลอย จาก สท.กทม.22 ที่คอยเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวและขออภัย มา ณ ที่นี้ด้วย

จัสมิน ศาสนดำรง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	3
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล.....	4
2.2 ระบบภาษีและทฤษฎีวงจรการลงทุน.....	9
2.3 การออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษี.....	13
2.4 มาตรการภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลใน ประเทศไทย.....	19
2.5 มาตรการภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลใน สหราชอาณาจักร.....	27
3. ระเบียบวิธีวิจัย	34
3.1 ขอบเขตของการศึกษา	34
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	35
3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4. ผลการศึกษา	38
4.1 ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2 ผลการเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล.....	45
5. บทสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	51
5.1 สรุปผลการศึกษา	51
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	55
5.3 ข้อเสนอแนะ	63
5.4 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	63
บรรณานุกรม	65
ประวัติผู้เขียน	73

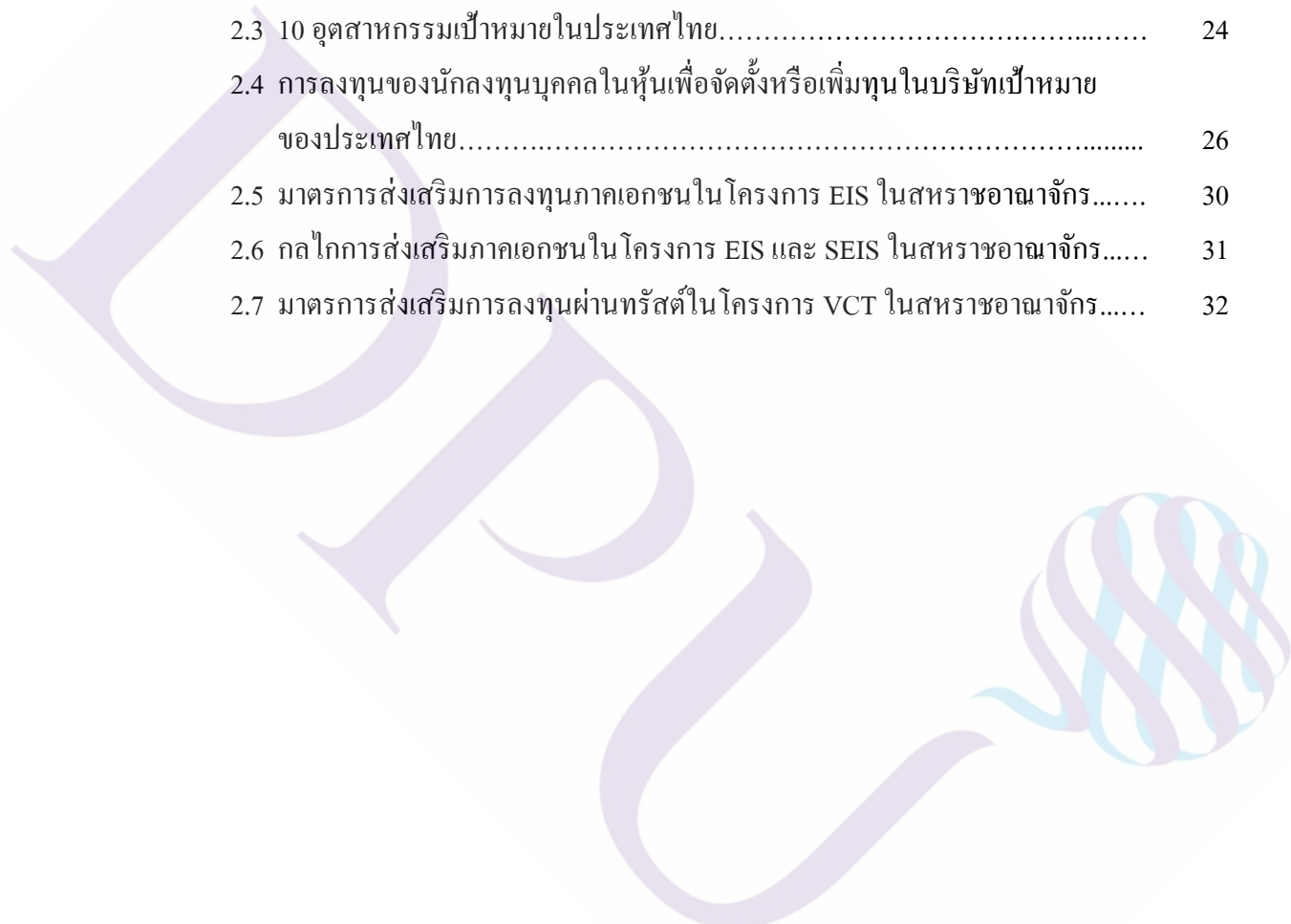
สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสหราชอาณาจักร.....	18
4.1 เปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร.....	39
4.2 เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล.....	45
5.1 เปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล.....	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ช่วงระยะของการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กับระบบภาษี.....	9
2.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อส่งเสริมกิจการเงินร่วมลงทุนในประเทศไทย.....	20
2.3 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในประเทศไทย.....	24
2.4 การลงทุนของนักลงทุนบุคคลในหุ้นเพื่อจัดตั้งหรือเพิ่มทุนในบริษัทเป้าหมาย ของประเทศไทย.....	26
2.5 มาตรการส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชนในโครงการ EIS ในสหราชอาณาจักร.....	30
2.6 กลไกการส่งเสริมภาคเอกชนในโครงการ EIS และ SEIS ในสหราชอาณาจักร.....	31
2.7 มาตรการส่งเสริมการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร.....	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นวัตกรรม (Innovation) เป็นสิ่งขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยในระยะหลังเป็นที่ยอมรับว่า เศรษฐกิจโลกยุคปัจจุบันถูกขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้เพื่อสร้างสิ่งใหม่หรือพัฒนาสิ่งเดิมอย่างมีนัยสำคัญ (ขวัณรวิ ยงต้นสกุล และเสาวณี จันทะพงษ์, 2559) แนวทางธุรกิจในภาคเอกชนต่างก็หันมาปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อสร้างโอกาสในการเติบโตทางธุรกิจและปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเลือกส่งเสริมธุรกิจสตาร์ทอัพจะสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมสินค้าและการให้บริการได้มากกว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Lester and Warda, 2014) ในช่วงมากกว่า 10 ปีที่ผ่านมา ธุรกิจสตาร์ทอัพชื่อดังในสหรัฐอเมริกา ไม่ว่าจะเป็น Apple, Amazon, Google, Salesforce, VMware, Facebook, Twitter, Groupon หรือ Zynga สามารถเพิ่มการจ้างงานได้มากขึ้น ทำให้เศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกาเติบโตอย่างมหาศาล (Kane, 2010)

ประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนโมเดลทางเศรษฐกิจมาอย่างยาวนาน ริเริ่มจากโมเดล “Thailand 1.0” ซึ่งเน้นการเกษตรแบบดั้งเดิม ต่อมามีการปรับเปลี่ยนเข้าสู่อุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าด้วยโมเดล “Thailand 2.0” และพัฒนาจนกลายเป็นอุตสาหกรรมเพื่อการผลิตและการส่งออกด้วยโมเดล “Thailand 3.0” การเปลี่ยนแปลงโมเดลทางเศรษฐกิจที่ผ่านมา ทำให้ประเทศเผชิญกับความเหลื่อมล้ำและกับดักรายได้ปานกลาง จึงนำไปสู่การแก้ปัญหาและปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบใหม่ภายใต้โมเดล “Thailand 4.0” ซึ่งเน้นการสร้างคุณค่าและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อให้เศรษฐกิจภายในประเทศเติบโตได้อย่างสมดุล (สายธาร อุทกนิมิตร, 2561)

ปัจจุบันมีการผลักดันให้ผู้ประกอบการรายใหม่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นฐานในการประกอบธุรกิจ ภาครัฐจึงส่งเสริม 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2560) แต่ผู้ประกอบการรายใหม่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน เนื่องจากขาดหลักประกัน ขาดการวางแผนทางการเงิน และมีข้อมูลทางการเงินที่ไม่เพียงพอต่อการขอสินเชื่อ นักลงทุนอิสระจึงเข้ามามีบทบาทในการลงทุนและให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะในช่วงเริ่มธุรกิจ และกิจการเงินร่วมลงทุนก็เข้ามามีบทบาทในการลงทุนช่วงขยายกิจการในเวลาต่อมา (ปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี, 2559)

กรมสรรพากรมีบทบาทในการสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลด้วยการตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 636) พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) ให้แก่กิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลที่ส่งเสริมการลงทุนในกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้ประกอบการรายใหม่ (SMEs/ New startup) แต่ปัจจุบันการขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษียังคงมีน้อย กิจการเงินร่วมลงทุนและทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนซึ่งขอรับสิทธิ์ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลและรายได้จากการถือหุ้นที่ได้รับจากบริษัทเป้าหมายตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 มีจำนวนเพียง 39 รายจากนักลงทุนที่ลงทะเบียนกับ Web Portal จำนวน 400 รายเท่านั้น (ทีมงาน The Bangkok Insight (2562) ประกอบกับอุปสรรคทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับอื่นๆ ที่มีผลต่อระบบนิเวศ และการลงทุนของประเทศ

ในแต่ละประเทศได้กำหนดรูปแบบของมาตรการจูงใจทางภาษีที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการหักภาษี การยกเว้นภาษี การเครดิตภาษี ภาษีรอการตัดบัญชี และการลดผลขาดทุน ซึ่งทำให้หลายๆประเทศประสบความสำเร็จจากการออกแบบนโยบายทางภาษี โดยเฉพาะมาตรการภาษีตามโครงการ Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS) Enterprise Investment Scheme (EIS) Venture Capital Trusts (VCTs) และ Social Investment Tax Relief (SITR) ในสหราชอาณาจักรซึ่งถูกจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีการออกแบบคุณสมบัติที่เหมาะสม สิทธิประโยชน์ทางภาษี และการบริหารจัดการที่ดีเป็น 5 อันดับแรก (European Commission, 2017) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเปรียบเทียบมาตรการจูงใจทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วม

ลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรการภาษีของประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อให้กรมสรรพากรพิจารณาปรับปรุงการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วยการเพิ่มเติมการบรรเทาผลขาดทุน (Loss relief) หรือการลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อนำรายได้กลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) ให้แก่นักลงทุน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ (2559) ได้ให้ความหมายของคำว่า ภาษีอากร ว่าเป็นสิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากรายกรและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร หรือเป็นเงินได้หรือทรัพยากรที่เคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล แต่ไม่รวมถึงการกู้ยืมหรือขายสินค้าหรือให้บริการในราคาทุน โดยรัฐบาล และในปัจจุบันภาษีอากรเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ ส่งเสริมการเจริญเติบโตของธุรกิจการค้า รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ช่วยควบคุมการบริโภคของประชาชน หรือเพื่อสนองนโยบายบางประการของรัฐบาล

การจัดเก็บภาษีอากรในแต่ละประเทศอาศัยหลักเกณฑ์และลักษณะของภาษีอากรที่ดีซึ่งมีวิวัฒนาการมาจาก อדם สมิท (Adam Smith) และการปรับปรุงเพิ่มเติมในเวลาต่อมา ลักษณะของภาษีอากรที่ดี ลักษณะของภาษีอากรที่ดีประกอบด้วย 7 ประการ ได้แก่ ความเป็นธรรม คือ ประชาชนมีหน้าที่เสียภาษีอากร โดยพิจารณาถึงความสามารถของการเสียภาษีอากรของแต่ละคน ความแน่นอนและชัดเจน คือ ประชาชนสามารถเข้าใจความหมายได้โดยง่ายและป้องกันมิให้เจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ความมีประสิทธิภาพ คือ การประหยัดรายจ่ายทั้งของผู้จัดเก็บและผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรทำให้จัดเก็บภาษีได้มากโดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุด ความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ คือ ความพยายามไม่ให้เกิดการเก็บภาษีอากรมีผลกระทบต่อการทำงานของ

กลไกตลาด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด การอำนวยความสะดวก คือ หลักเกณฑ์จัดเก็บภาษีอากรให้มีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการตามหน้าที่ของรัฐบาล และความยืดหยุ่น คือ หลักเกณฑ์ที่ใช้ปรับปรุงเพิ่มหรือลดจำนวนภาษีอากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ชัยรัตน์ เอี่ยมกุลวัฒน์ (2558) ได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของภาษีอากร ไว้ว่า เป็นการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient allocation of resource) เพื่อลดการผูกขาด การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม (Fair distribution of income) เพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของรัฐบาลที่วางไว้เพื่อแก้ปัญหา การธำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (Stabilization of economy) เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจนอกจากกลไกตลาด และการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง (Economic growth) เพื่อใช้มาตรการทางภาษีที่กระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจได้

จากการรวบรวมความรู้ทางด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรของ สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ (2559) ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 (กรมสรรพากร, 2559ก) กฎกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) (กรมสรรพากร, 2561ก) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (กรมสรรพากร, 2559ง, 2561ค) สามารถสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล ดังนี้

ภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นภาษีอากรประเภทหนึ่งที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร จัดเก็บจากเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จาก พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ได้กำหนดให้บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย กำหนดความหมายของบริษัทเป้าหมาย ไว้ว่า เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่งประกอบกิจการที่รัฐต้องการสนับสนุน และต้องไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกำหนดความหมายของผู้ลงทุน ไว้ว่า เป็นบุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ลงทุนในหุ้นของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือในหน่วยทรัสต์ของทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และไม่เข้าลักษณะนิติบุคคลที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้และนิติบุคคลที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ บริษัทเสียภาษีเงิน

ได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ และในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นั้น บริษัทจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิ ดังนั้น ทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน ไม่ใช่นิติบุคคลจึงไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

การคำนวณกำไรสุทธิจะคำนวณจากรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 65 โดยรับรู้รายได้และรายจ่ายจากเกณฑ์สิทธิซึ่งหมายถึง รายได้หรือรายจ่ายที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ยังไม่ได้รับชำระหรือยังมีได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และนำมารวมคำนวณในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นด้วย ซึ่งจะต้องหักรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร รายได้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการเงินร่วมลงทุน ตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ได้แก่ เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทเป้าหมาย รายได้จากการโอนหุ้นของบริษัทเป้าหมาย หรือรายได้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ลงทุนซึ่งเป็นนิติบุคคล ได้แก่ เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการโอนหุ้นของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการที่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนเล็กกัน หรือเงินปันผลที่ได้รับจากทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการโอนหน่วยทรัสต์ของทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนซึ่งลงทุนในบริษัทเป้าหมาย และรายได้จากการที่ทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนเล็กกัน

รายได้เงินปันผลถูกกำหนดให้มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรศ กิจการเงินร่วมลงทุนหรือผู้ลงทุนในกิจการเงินร่วมลงทุนเข้าลักษณะบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย (ไม่รวมถึงบริษัทจดทะเบียนและบริษัทจำกัดซึ่งถือหุ้นในบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผล และบริษัทจำกัดผู้จ่ายเงินปันผลไม่ได้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดผู้รับเงินปันผล ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม) ซึ่งได้รับรายได้เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรจะถูกหักภาษีในอัตราร้อยละ 10 จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

นอกจากนี้ กรณีที่บริษัทจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีใช้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากได้รับเงินปันผลจากบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยนั้น เงินปันผลหรือส่วนแบ่งกำไรที่ได้จะมารวมคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้เพียงกึ่งหนึ่ง แต่เงินปันผลจะไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หากบริษัทถือหุ้นหรือหน่วยลงทุนที่ก่อให้เกิดเงินปันผล

หรือเงินส่วนแบ่งกำไรนั้นไว้ไม่ถึงสามเดือนนับแต่วันที่ได้หุ้นหรือหน่วยลงทุนนั้นมาจนถึงวันที่มีเงินได้ หรือบริษัทโอนหุ้นหรือหน่วยลงทุนนั้นไปก่อนสามเดือนนับแต่วันที่เงินได้

รายได้จากการโอนหุ้นของบริษัทเป้าหมาย รายได้จากการโอนหุ้นของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการที่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนเล็กกัน และรายได้จากการที่ทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนเล็กกันนั้นเข้าลักษณะของรายได้ที่ต้องนำมารวมคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีโดยปกติ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติมีการจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใดๆผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการภาษีภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป จาก พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ได้กำหนดความหมายของผู้ลงทุนไว้ว่า เป็นบุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ลงทุนในหุ้นของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือในหน่วยทรัสต์ของทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน ผู้ลงทุนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจึงมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ฐานภาษีบุคคลธรรมดา คือ เงินได้สุทธิซึ่งคำนวณจากรายได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร ผู้มีเงินได้จะต้องนำเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ไปหักออกจากเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากรเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 46 แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว เงินได้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ลงทุนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ได้แก่ เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการโอนหุ้นของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการที่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนเล็กกัน หรือเงินปันผลที่ได้รับจากทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการโอนหน่วยทรัสต์ของทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนซึ่งลงทุนในบริษัทเป้าหมาย และรายได้จากการที่ทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนเล็กกัน

เงินปันผลเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4)(ข) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ลงทุนจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10 มาตรา 47 ทวิ กำหนดให้เงินปันผลที่ผู้มีเงินได้ได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยได้รับเครดิตในการคำนวณภาษี ดังนี้

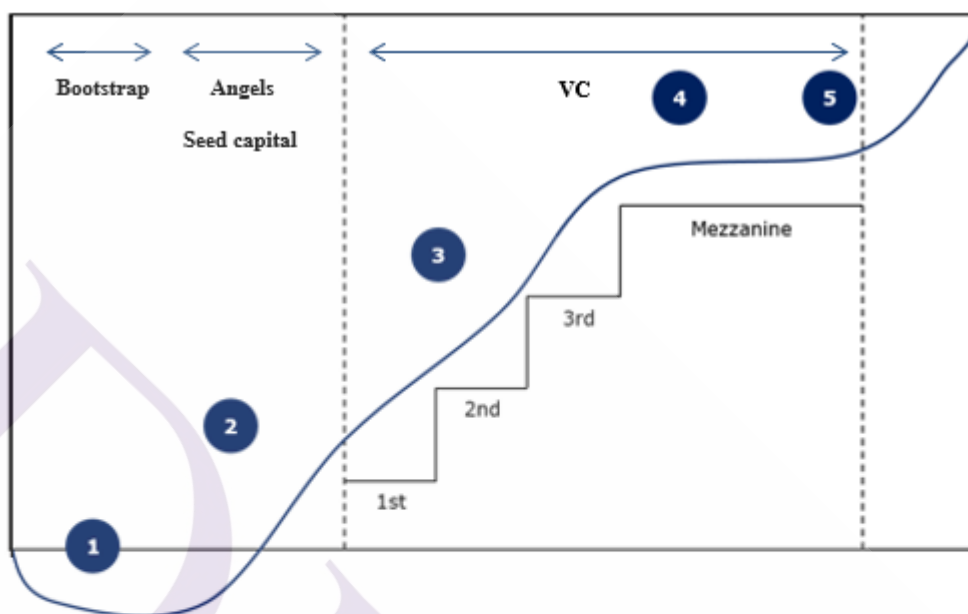
$$\text{เครดิตภาษีเงินปันผล} = \frac{(\text{มูลค่าปันผล} \times \text{อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล})}{(100 - \text{อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล})}$$

เครดิตภาษีที่คำนวณได้ถูกนำมารวมคำนวณเป็นเงินได้พึงประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตามเกณฑ์ในมาตรา 48 เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด จึงนำเครดิตภาษีที่คำนวณได้ดังกล่าวหักออกจาก ภาษีที่ต้องเสีย ถ้ายังขาดหรือเหลือเท่าใด ผู้มีเงินได้จะต้องเสียภาษีสำหรับจำนวนที่ขาด หรือมีสิทธิ ได้รับเงินจำนวนที่เหลือนั้นคืน อย่างไรก็ตาม มาตรา 48 ระบุไว้ว่า ผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยหากเป็นเงินได้ตามมาตรา 40 (4) (ข) ที่ได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตาม กฎหมายไทยจะเลือกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 10.0 ของเงินได้ โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีก็ได้

รายได้จากการ โอนหุ้นของบริษัทเป้าหมายเป็นผลประโยชน์จากการ โอนหุ้นเข้า ลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4)(ข) ส่วนรายได้จากการที่ทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วม ลงทุนเล็กกัน และรายได้จากการที่ทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนเล็กกันเป็นผลประโยชน์ที่บริษัท เล็กกันเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4)(จ) เป็นรายได้ที่ต้องนำมารวมคำนวณ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษีโดยปกติ (กรมสรรพภค,2560ค)

ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) กล่าวถึง บุคคลธรรมดาที่ได้จ่ายเพื่อลงหุ้น หรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่รวมกันทั้งหมดแล้ว ไม่เกินหนึ่งแสนบาท สำหรับปีภาษีนั้น ถือเป็นเงินได้ พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ผู้มีเงินได้จะต้องนำเงินได้ที่ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ไปหักออกจากเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากรเมื่อได้ หักค่าใช้จ่ายตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 46 แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว

2.2 ระบบภาษีและทฤษฎีวงจรการลงทุน (Investment lifecycle Theory)

1) Pre-seed	2) Seed	3) Early stage	4) Later stage	5) Expansion
Loss relief	Loss relief	Loss relief	Profit taxes	Profit taxes
	Payroll taxes	Profit taxes	Payroll taxes	Payroll taxes
	Capital gain taxes	Payroll taxes	Capital gain taxes	Capital gain taxes
		Capital gain taxes	Indirect taxes	Indirect taxes
		Indirect taxes		

ภาพที่ 2.1 ช่วงระยะของการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับระบบภาษี. ปรับปรุงจาก “Effectiveness of tax incentives for venture capital and business angels to foster the investment of SMEs and start-ups”, โดย European Commission, 2017, Final report of European Commission, pp. 35.

ที่มา: European Commission (2017, pp.35)

European Commission (2017, pp.35) ได้อธิบายวงจรการลงทุนด้วยทฤษฎีวงจรการลงทุน (Investment lifecycle Theory) ไว้ว่า เป็นการแสดงช่วงระยะของการลงทุนในธุรกิจสตาร์ท

อ็อปและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 5 ระยะ ได้แก่ ระยะ Pre-seed ระยะ Seed ระยะ Early stage ระยะ Later stage และระยะ Expansion ในแต่ละช่วงของการลงทุน บริษัทจะระดมทุนจากแหล่งระดมทุนที่แตกต่างกัน โดยในระยะ Pre-seed บริษัทมีทุนจากตัวเอง (Bootstrap) หรือระดมทุนจากครอบครัวและผู้ร่วมก่อตั้งธุรกิจ ในระยะ Seed บริษัทระดมทุนจากนักลงทุนอิสระ (Angel Investor) ระดมทุนจากมวลชน (Crowdfunding) และระดมทุนจากกิจการเงินร่วมลงทุน (Venture capital) ในระยะ Early stage ถึงระยะ Expansion บริษัทระดมทุนจากกิจการเงินร่วมลงทุนในรอบการลงทุน Series A และ Series B, รอบการลงทุน Series C D E,... ตลอดจนรอบสุดท้าย (Mezzanine) (ทีมงานสตาร์ทอัพไทยแลนด์, 2560)

นักลงทุนอิสระ หรือ “Angel investor” มาจากบรอดเวย์ หรือถนนสายโรงละคร ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 กลุ่มคนที่มีความมั่งคั่งจะผลิตละครเพื่อผลประโยชน์ทางการเงินและสร้างโอกาสในการพบปะสังสรรค์กับนักแสดงหรือนักเขียนบทภาพยนตร์ชื่อดัง (Ramadani, 2012) ในปี ค.ศ. 2013 ในสหราชอาณาจักรได้รับความเชื่อถือในภาคเทคโนโลยี นักลงทุนเป็นแหล่งเงินทุนที่ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก (Hern, 2014) และเป็นที่เปิดเผยว่า นักลงทุนบุคคลมีบทบาทในการให้ความรู้ คำแนะนำ และความเชี่ยวชาญทางด้านธุรกิจ (ปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี, 2559) ปัจจุบันมีนักลงทุนอิสระในประเทศไทย “ต๊อบ ถ้วนถ้วน” ที่ลงทุนในผู้ให้บริการชำระเงินออนไลน์ชื่อดัง “โอมิเซะ” เป็นมูลค่ามากกว่า 1 พันล้านดอลลาร์ (ทีมงาน The Bangkok Insight, 2561)

นักลงทุนมวลชน หรือ “Crowdfunding” เกิดจากนักดนตรีและโปรแกรมเมอร์รายหนึ่งในสหรัฐอเมริกาที่ชื่อว่า Brian Camelio ในปี ค.ศ.2003 มีโครงการ ArtistShare เพื่อรับบริจาคทุนจากแฟนคลับในการผลิตเครื่องบันทึกแบบดิจิทัลและพัฒนาจนกลายเป็นแพลตฟอร์มที่สร้างโครงการอื่นๆทั้งด้านภาพยนตร์และดนตรี (Freedman and Nutting , 2015) ปัจจุบัน ในสหราชอาณาจักรระดมทุนจากมวลชนในลักษณะ peer - to - peer lending หรือการกู้ยืมเงินระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือบุคคลกับนิติบุคคล ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ที่ทำธุรกรรมผ่านระบบออนไลน์ ภาคเอกชนสามารถถ่วงกรงบริษัทที่ต้องการเลือกสนับสนุนด้วยตนเอง และไม่ต้องอาศัยงบประมาณและบุคลากรของภาครัฐในการพิจารณาหรือดำเนินการใดๆ (สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ, 2560) นักลงทุนที่ทำการลงทุนผ่านระบบออนไลน์จะได้รับรางวัลตามประเภท

ของการระดมทุน ได้แก่ บริจาค (Donation) รางวัล (Reward) หุ้น (Equity) และการให้ยืม (Lending) สำหรับประเทศไทยสามารถทำการระดมทุนแบบ Equity crowdfunding ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนด (ทีมงานสตาร์ทอัพไทยแลนด์, 2560)

กิจการเงินร่วมลงทุน หรือ “Venture capital” เป็นที่เปิดเผยมานานับแต่ปี ค.ศ.1946 ในสหรัฐอเมริกาที่บริษัทหลายๆบริษัทเติบโตเพิ่มขึ้นในช่วงปลายปี ค.ศ.1970 (Christofidis and Debande, 2001) การสนับสนุนธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศไทยปรากฏขึ้นนับแต่ปี พ.ศ.2543 รัฐบาลได้นำเงินทุนไปสนับสนุนการลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบปัญหาด้านเงินทุนภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 (ชนกฤต นัตราภรณ์, 2554) ปัจจุบันมีสมาคมไทยผู้ประกอบการธุรกิจเงินร่วมลงทุน หรือ TVCA ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2537 สมาชิกประกอบด้วยบริษัทร่วมทุนชั้นนำของไทยและต่างประเทศ (VC) และบริษัทเอกชน (PE) ให้กับบริษัทที่หลากหลาย (สมาคมไทยผู้ประกอบการธุรกิจเงินร่วมลงทุน, 2560) เช่นเดียวกับสมาคมธุรกิจเงินร่วมลงทุนในสหราชอาณาจักร หรือ BVCA ซึ่งมีการก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ.1983 (BVCA, 2019)

กิจการเงินร่วมลงทุนมีบทบาทในการรวบรวมเงินทุนจากนักลงทุนสถาบันมาลงทุนในบริษัทสตาร์ทอัพที่มีศักยภาพในการเติบโตและมีความเสี่ยงด้วยการลงทุนเป็นแบบหุ้น (Equity) กิจการมีหน้าที่วิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของการร่วมลงทุนใดๆ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2559) การร่วมลงทุนจะลงทุนเป็นรอบๆ ตั้งแต่ series A เป็นต้นไป Series A บริษัทจะมีแผนธุรกิจและผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน มีกลุ่มเป้าหมาย และมีตลาดที่แน่นอน series B บริษัทจะทำซ้ำและขยายตัวได้ และมีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน Series C บริษัทจะมีทุนหมุนเวียนระยะยาวในการทำกำไร และสร้างรายได้จากการซื้อขายกิจการเพื่อเตรียมความพร้อมให้บริษัท Exit เข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ (IPO) Series D และ E บริษัทเตรียมเสนอการขายหุ้นไอฟีโอครั้งแรก และ Mezzanine คือ รอบการลงทุนสุดท้ายเพื่อเสนอขายหุ้นต่อสาธารณะ (Founderkit, 2018)

ระบบภาษีสอดคล้องกับลักษณะทางรายได้และเกี่ยวข้องกับบริษัทสตาร์ทอัพตามวงจรชีวิตของการลงทุนสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ การลดผลขาดทุน (Loss relief) จะเกี่ยวข้องกับการลงทุนในช่วง Pre-seed ถึง Early stage ภาษีค่าจ้างและภาษีกำไรจากการขายหุ้น (Payroll taxes & Capital gain tax) จะเกี่ยวข้องกับการลงทุนช่วง Seed ถึงช่วง Expansion และภาษีจากกำไรและภาษีทางอ้อมอื่นๆ (Profit taxes & Indirect taxes) จะเกี่ยวข้องกับการลงทุนช่วง Early stage ถึง Expansion โดย Claessens (2015) ได้อธิบายและวิเคราะห์ถึงลักษณะทางรายได้ของบริษัทสตาร์ทอัพตามช่วงระยะของการลงทุนไว้ว่า ในระยะ Pre-seed บริษัทยังไม่มีรายได้จากการประกอบกิจการ และมีต้นทุนสูง เนื่องจากยังอยู่ระหว่างค้นพบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ในระยะ Seed บริษัทยังไม่มีกำไรจากการประกอบกิจการและมีค่าใช้จ่ายสูง เนื่องจากเพิ่งเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ในตลาด ในระยะ Early stage บริษัทมีกำไรจากการประกอบกิจการเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับของตลาดอย่างรวดเร็ว ในระยะ Later stage บริษัทมียอดขายลดลง กำไรลดลง และค่าใช้จ่ายด้านการตลาดเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการแข่งขันทางการตลาด และในระยะ Expansion บริษัทมียอดขาย กำไร กระแสเงินสดลดลง บริษัทมีเป้าหมาย คือ การเสนอขายหุ้นสามัญครั้งแรก หรือการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน (IPO) เพื่อระดมทุนจากประชาชนทั่วไปทั้งนักลงทุนบุคคลและนักลงทุนสถาบัน (CLEARTAX Team, 2018a)

ระบบภาษีที่เกิดขึ้นจากลักษณะทางรายได้ตามวงจรชีวิตของการลงทุนนำไปสู่การออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษีที่แตกต่างกัน ในแต่ละประเทศจะออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษีเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะเจาะจงที่แตกต่างกัน การออกแบบสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เหมาะสมจะจูงใจให้เกิดการลงทุน การจ้างแรงงาน การโอนเงินทุน และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไปสู่พื้นที่ที่มีการพัฒนาน้อยกว่า แม้ว่าการประเมินผลกระทบของมาตรการจูงใจทางภาษีจะทำได้ยาก แต่หากดำเนินการได้อย่างเหมาะสมก็จะช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตมากขึ้น ในทางกลับกัน หากการออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษีมีความไม่เหมาะสมและถูกนำไปใช้อย่างไม่ถูกต้องก็อาจทำให้ภาครัฐได้รับความเสียหายได้ (Easson and Zolt, 2002)

2.3 การออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษี

OECD (2002) ได้อธิบายถึงรูปแบบการจูงใจทางภาษี 2 รูปแบบ ได้แก่ การจูงใจทางภาษีแบบฟรอนต์เอนด์ (Front-end incentives) เป็นการกำหนดให้มีการเครดิตภาษีแก่นักลงทุนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทุกราย และการจูงใจทางภาษีแบบแบคเอนด์ (Back-end incentives) เป็นการกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้นักลงทุนที่ประสบผลสำเร็จจากการลงทุนเท่านั้น

European Commission (2017) ได้อธิบายถึงรูปแบบของมาตรการภาษีโดยทั่วไป การบรรเทาทางภาษี ฐานจูงใจ ฐานภาษี และเกณฑ์คุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ดังนี้

รูปแบบของมาตรการภาษีโดยทั่วไปมี 5 รูปแบบ ได้แก่ การหักภาษี (Tax deduction) เป็นการลดฐานภาษีด้วยการหักค่าใช้จ่ายบางประเภทที่เกิดขึ้นจริง การยกเว้นภาษี (Tax exemption) เป็นการเอาฐานภาษีที่เฉพาะเจาะจงออกจากขอบเขตทางภาษี การเครดิตภาษี (Tax credit) เป็นการหักล้างภาษีออกจากภาษีที่ต้องชำระ ภาษีรอการตัดบัญชี (Tax deferral) เป็นการเลื่อนชำระภาษีออกไปในอนาคต และการลดผลขาดทุน (Loss relief) เป็นการลดฐานภาษีด้วยการหักผลขาดทุนจากการขายหุ้นออกจากเงินได้พึงประเมินหรือกำไรจากการขายหุ้น

การบรรเทาทางภาษีมมี 3 แหล่งหลักที่สำคัญ ได้แก่ การบรรเทาทางภาษีเมื่อทำการลงทุน (Tax relief on investment) การบรรเทาทางภาษีเมื่อได้รับรายได้ (Tax relief on income received) และการบรรเทาทางภาษีเมื่อขายทรัพย์สิน (Tax relief on disposal)

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาทางภาษีเมื่อทำการลงทุนของ Boyns et al (2003) สรุปได้ว่า การลดหย่อนภาษिल่วงหน้าสามารถลดอุปสรรคในการลงทุนนอกระบบ และเป็นรูปแบบทางภาษีที่จูงใจนักลงทุนที่มีศักยภาพได้มากที่สุด เนื่องจากนักลงทุนที่ได้รับการลดหย่อนภาษีสามารถหักเป็นส่วนแบ่งของการลงทุนได้ทันที สอดคล้องกับการศึกษาของ OECD (2001) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การจูงใจทางภาษिल่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางภาษีที่สร้างแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด การเครดิตภาษีจากการลงทุนจะทำให้ให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนมากขึ้น

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาทางภาษีเมื่อได้รับรายได้ยังไม่แน่ชัดในแง่ของประโยชน์ทางภาษีอันมีนัยสำคัญ แต่ผลการศึกษาของ McKaskill (2009) ได้สรุปสาเหตุที่บริษัทไม่สามารถจ่ายเงินปันผลให้นักลงทุนได้ เนื่องจากกลยุทธ์ทางการเงินของบริษัท บริษัทจะ

มุ่งเน้นการเติบโตทางรายได้และผลกำไรเพื่อนำเงินสดมาสร้างทรัพย์สินให้บริษัทเติบโตมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Villalobos (2007) กล่าวว่า ในช่วงรอบการลงทุนระยะแรก การจ่ายเงินปันผลมีโอกาสดำเนินขึ้นน้อยมาก เนื่องจากนักลงทุนและผู้ประกอบการต้องการนำเงินสดมากระตุ้นการเติบโตของบริษัทให้มีผลประกอบการที่ดี

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาทางภาษีเมื่อขายทรัพย์สินของ Poterba (1989a, 1989b) สรุปไว้ว่า ตลาดธุรกิจเงินร่วมลงทุนในปลายปี ค.ศ.1970 เป็นผลมาจากการลดอัตราภาษีกำไรจากการขายหุ้น การลดอัตราภาษีจะทำให้การประกอบกิจการน่าสนใจมากขึ้น นักลงทุนต้องการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนมากขึ้น อัตราภาษีที่สูงกว่าจะทำให้ผลตอบแทนหลังหักภาษีน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการลงทุนในรูปแบบอื่นๆ

สอดคล้องกับการศึกษาในทวีปยุโรป 14 ประเทศระหว่างปี ค.ศ. 1988 ถึง 2001 ของ Da Rin et al. (2005) สรุปไว้ว่า การลดอัตราภาษีกำไรจากการขายหุ้นจะทำให้ให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนมากขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อหุ้นในช่วงระยะ Early stage และการร่วมลงทุนในธุรกิจที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และจากผลการศึกษาของ Keuschnigg (2004a) และ Keuschnigg and Nielsen (2004a, 2004b and 2004c) เสนอว่า การลดอัตราภาษีกำไรจากการขายหุ้นไม่ควรส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการลงทุนในแง่ของการสนับสนุนการบริหารจัดการในธุรกิจเงินร่วมลงทุน การลดอัตราภาษีหรือการยกเว้นภาษีในอัตราที่ชัดเจนจะนำไปสู่การลงทุนขนาดใหญ่

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลขาดทุนจากการขายหุ้นของ Smith and Smithb (2008) ซึ่งสรุปไว้ว่า การลดผลขาดทุนเป็นสิ่งจูงใจที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในแง่ของการทดแทนการสูญเสียเวลาในการลงทุนหรือการสูญเสียรายได้จากการลงทุนไม่ว่าจะเป็นรายได้จากเงินปันผลหรือกำไรจากการขายหุ้น

ฐานจูงใจสามารถกำหนดจากลักษณะทางรายได้ 6 ประเภท ได้แก่ รายได้จากการลงทุน (Invested income) กำไรจากการลงทุน (Invested capital gains) รายได้เงินปันผล (Dividend income) รายได้ดอกเบี้ย (Interest income) กำไรจากการขายทรัพย์สิน (Capital gains on disposal) และขาดทุนจากการขายทรัพย์สิน (Capital losses on disposal)

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับฐานจูงใจจากรายได้เงินปันผลของ สุรชัย ภัทรบรรเจ็ด (2562) พบว่า แม้ว่าบริษัทจะมีผลกำไรจากการประกอบกิจการ แต่การจ่ายเงินปันผลของบริษัท

สตาร์ทอัพมีความไม่แน่นอน นโยบายการจ่ายเงินปันผลสามารถจำแนกออกเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ การจ่ายเงินปันผลปกติ การจ่ายเงินปันผลคงที่ การจ่ายเงินปันผลไม่คงที่ การไม่จ่ายเงินปันผล และการจ่ายเงินปันผลแบบกำหนดสัญญา การกำหนดสัญญาเป็นการลดภาระให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจให้บริษัทสามารถรักษาสภาพคล่องของกิจการและขยายกิจการได้

ฐานภาษีโดยทั่วไปมี 3 ฐาน ได้แก่ ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) และฐานภาษีกำไรจากการขายทรัพย์สิน (Capital gain tax) และไม่ว่าจะเป็นฐานภาษีใด นักลงทุนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามที่กฎหมายกำหนด การกำหนดฐานภาษีในแต่ละประเทศแตกต่างกัน สำหรับประเทศไทย ไม่มีฐานภาษีกำไรจากการขายทรัพย์สินอย่างเฉพาะเจาะจง เพียงแต่อาศัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ รายได้จากการขายทรัพย์สินจึงเป็นเงินได้พึงประเมินรูปแบบหนึ่งเท่านั้น (SHERRINGS, 2018)

การกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีมียุทธศาสตร์ 4 เกณฑ์ ได้แก่ เกณฑ์ธุรกิจ (Business criteria) เกณฑ์นักลงทุน (Investor criteria) เกณฑ์การลงทุน (Investment criteria) และเกณฑ์ระยะเวลาในการถือครองทรัพย์สิน (Duration criteria) มีรายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์ธุรกิจสามารถกำหนดได้จากอายุกิจการ ขนาดกิจการ ภาคธุรกิจ และการรวมเกณฑ์ธุรกิจ จากผลการศึกษายุทธศาสตร์ของ Indarti and Langenberg (2004) พบว่า อายุกิจการไม่สัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับความสำเร็จของธุรกิจ โดย วิน พรหมแพทย์ (2552) อธิบายถึงลักษณะของบริษัทเกิดใหม่ (New Ventures) ไว้ว่า เป็นธุรกิจเพิ่งเริ่มประกอบการ ยังไม่มีรายได้จากการประกอบกิจการหรือมีรายได้เพียงเล็กน้อย หากประสบความสำเร็จก็จะมีโอกาสเติบโตอย่างรวดเร็วและมีกำไรมาก มูลค่าหุ้นที่ลงทุนก็จะสูงขึ้นมาก แต่ความสำเร็จอาจเกิดขึ้นเพียงร้อยละ 10 – 20 เท่านั้น เนื่องจากการลงทุนในบริษัทที่มีความเสี่ยงสูง

จากผลการศึกษขนาดกิจการของ ขวัญปัทมสร จานทอง (2557) พบว่า ขนาดกิจการส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการประกอบการ เนื่องจากยิ่งกิจการมีจำนวนพนักงานมากขึ้น ยิ่งทำให้การทำงานมีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานเชิงรุก และยอมรับความเสี่ยงได้ ส่วนในแง่ของการสร้างสรรค์ทางด้านนวัตกรรม จากผลการศึกษาของ Almus and Nerlinger (2000) Calvo (2006) Petrunia

(2008) และ Investopedia (2018) สรุปไว้ว่า บริษัทขนาดเล็กมีศักยภาพในการเติบโตมากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ และมีแนวโน้มของการเกิดนวัตกรรมมากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ (Yusof, et al , 2011)

จากผลการศึกษาระดับปริญญาโทของ นิสารัตน์ พุ่มฉัตร (2560) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักความเป็นธรรมของ พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ไว้ว่า กิจการที่ใช้เทคโนโลยีจะมีความสามารถในการเสียภาษีน้อยกว่ากิจการทั่วไป ดังนั้นการยกเว้นภาษีให้กับกิจการเงินร่วมลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่กิจการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบกิจการนอกกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็นอายุกิจการ ขนาดกิจการ และภาคธุรกิจจะเป็นตัวกำหนด หรือยับยั้งการเกิดนวัตกรรมได้ขึ้นกับสภาพแวดล้อมในแต่ละบริษัท (Moohammad, Aini, and Kamal, 2014)

เกณฑ์นักลงทุนสามารถกำหนดได้จากสถานะนิติบุคคลและบุคคลธรรมดา และไม่ว่า นักลงทุนจะมีสถานะนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาและมีคุณสมบัติเหมาะสมก็มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามที่กฎหมายกำหนด โดย วิน พรหมแพทย์ (2552) ได้อธิบายลักษณะของนักลงทุนตามการลงทุนในรูปแบบของห้างหุ้นส่วน (Partnerships) ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ Limited Partners หรือนักลงทุนที่เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในห้างหุ้นส่วน มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแล นักลงทุนส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนสถาบันที่เน้นการลงทุนระยะยาว และ General Partners หรือนักบริหารมืออาชีพ เป็นผู้ถ่วงดุลและคัดเลือกบริษัทเข้าไปลงทุนเพื่อควบคุม ดูแล และให้คำแนะนำในการบริหารงาน และมีสิทธิรับค่าธรรมเนียมนในการจัดการประมาณร้อยละ 1-3 และได้รับส่วนแบ่งกำไรประมาณร้อยละ 20-30 ของผลกำไรจากการลงทุน และ สาจิต บวรสันติสุขฤทธิ์ (2561) ได้อธิบายประเภทของนักลงทุนตามลักษณะของความเสี่ยง 2 รูปแบบ คือ นักลงทุนประเภทรอรับผล (Passive Investor) เป็นบุคคลที่หลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือยอมรับความเสี่ยงได้ไม่มากนัก จึงมักจะลงทุนผ่านการจัดการลงทุนโดยมืออาชีพ และนักลงทุนประเภทมุ่งหวังผล (Active Investor) เป็นบุคคลประเภทที่เห็นโอกาสในการลงทุนเสมอ จึงชอบความเสี่ยง และมักจัดการลงทุนด้วยตนเอง

เกณฑ์การลงทุนสามารถกำหนดได้ด้วยการลงทุนแบบ equity และการลงทุนแบบ debt ทีมงาน Peerpower (2560) ได้อธิบายลักษณะการลงทุนตามผลตอบแทนและสิทธิความเป็นเจ้าของของการระดมทุนแบบ Crowdfunding 2 รูปแบบ คือ รูปแบบ Equity Crowdfunding เป็นการระดม

ทุนจากบุคคลทั่วไป ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็น “หุ้น” (Equity) หรือ สิทธิความเป็นเจ้าของ บริษัทในการควบคุมและกำหนดนโยบายการจ่ายผลตอบแทนเป็นกำไร เงินปันผล หรือหุ้น รูปแบบนี้เหมาะกับธุรกิจสตาร์ทอัพที่ต้องการเงินลงทุนในช่วงเริ่มแรกหรือช่วงขยายกิจการ มีความเสี่ยงสูง แต่มีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูง และรูปแบบ Debt Crowdfunding เป็นการระดมทุนจากการกู้ยืมในลักษณะ Peer to Peer Lending รูปแบบนี้เหมาะกับธุรกิจขนาดเล็กถึงขนาดกลางที่ก่อตั้งขึ้นมาในระยะหนึ่งแล้ว มีความมั่นคงทางธุรกิจ และมีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการอยู่แล้ว แต่มีความต้องการเงินทุนเพื่อที่จะขยายตลาด ขยายกิจการ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งเป็นระยะเวลาที่กำหนดอย่างชัดเจน ความเสี่ยงสำหรับผู้ลงทุนประเภทนี้จึงค่อนข้างต่ำกว่ารูปแบบ Equity Crowdfunding

จากผลการศึกษาของ González-Urbe and Mann (2018) สรุปไว้ว่า การลงทุนแบบ debt จะจูงใจผู้ให้กู้ยืมที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษมากกว่าผู้ให้กู้ยืมแบบเดิม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Ibrahim (2010) สรุปไว้ว่า การลงทุนแบบ debt จะช่วยจูงใจผู้ให้กู้ยืมที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษและทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ นักลงทุน และกิจการเงินร่วมลงทุน ผู้ให้กู้จะช่วยกิจการเงินร่วมลงทุนในการร่วมตรวจสอบผู้ประกอบการ ช่วยติดตามโครงสร้างเงินทุนภายหลังจากการลงทุนรอบแรก และช่วยทำให้อัตราผลตอบแทนภายในกิจการเงินร่วมลงทุนดีขึ้น

เกณฑ์ระยะเวลาในการถือครองทรัพย์สินสามารถกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำได้แตกต่างกัน จากผลการศึกษาของ Chai and Goyal (2008) สรุปไว้ว่า การถือหุ้นขั้นต่ำจะช่วยลดการลงทุนในระยะสั้นและป้องกันการขายหุ้นภายหลังจากได้รับการเครดิตภาษีจากการลงทุนเริ่มแรก และการลงทุนที่น้อยกว่าการถือหุ้นขั้นต่ำเป็นความเสี่ยงของนักลงทุนที่ลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ในการวางแผนทางภาษีเท่านั้น (Boyns et al, 2003)

จากผลการศึกษา European Commission (2017) สามารถสรุปการออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสหราชอาณาจักร ตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสหราชอาณาจักร

ประเทศ	โครงการ	รูปแบบของมาตรการภาษี					การบรรเทาทางภาษี						ฐานภาษี			เกณฑ์คุณสมบัติ										
		การหักภาษี	การยกเว้นภาษี	การเครดิตภาษี	การตัดบัญชี	ลดผลขาดทุน	เมื่อทำการลงทุน		เมื่อได้รับรายได้		เมื่อขายหุ้น		ภาษีเงินได้บุคคล	ภาษีเงินได้ธรรม	ภาษีจากขายหุ้น	เกณฑ์ธุรกิจ				เกณฑ์นักลงทุน		เกณฑ์การลงทุน		เกณฑ์ระยะเวลา		
							รายได้	กำไร	เงิน	ดอกเบี้ย	กำไร	ขาดทุน				อายุธุรกิจ	ขนาดธุรกิจ	จำนวนพนักงาน	ภาคธุรกิจ	รวมเกณฑ์	นิติบุคคล	บุคคลธรรมดา	equity	debt	กำหนดระยะเวลา	ขั้นต่ำ
							จากการลงทุน	จากการลงทุน	ปี	ต่อปี	การขาย	การขาย				ธุรกิจ	การเงิน	จำนวน	ธุรกิจ	เกณฑ์	นิติบุคคล	บุคคลธรรมดา	equity	debt	กำหนดระยะเวลา	ขั้นต่ำ
สหราชอาณาจักร	SEIS	-	/	/	/	/	/	/	-	-	/	/	-	/	/	/	/	/	-	-	-	/	/	-	/	3 ปี
	EIS	-	/	/	/	/	/	/	-	-	/	/	-	/	/	-	/	/	-	-	-	/	/	-	/	3 ปี
	VCT	-	/	/	-	-	/	/	/	-	/	-	/	/	/	-	/	/	-	-	/	/	/	/	/	5 ปี

ที่มา: European Commission (2017, pp.97-152)

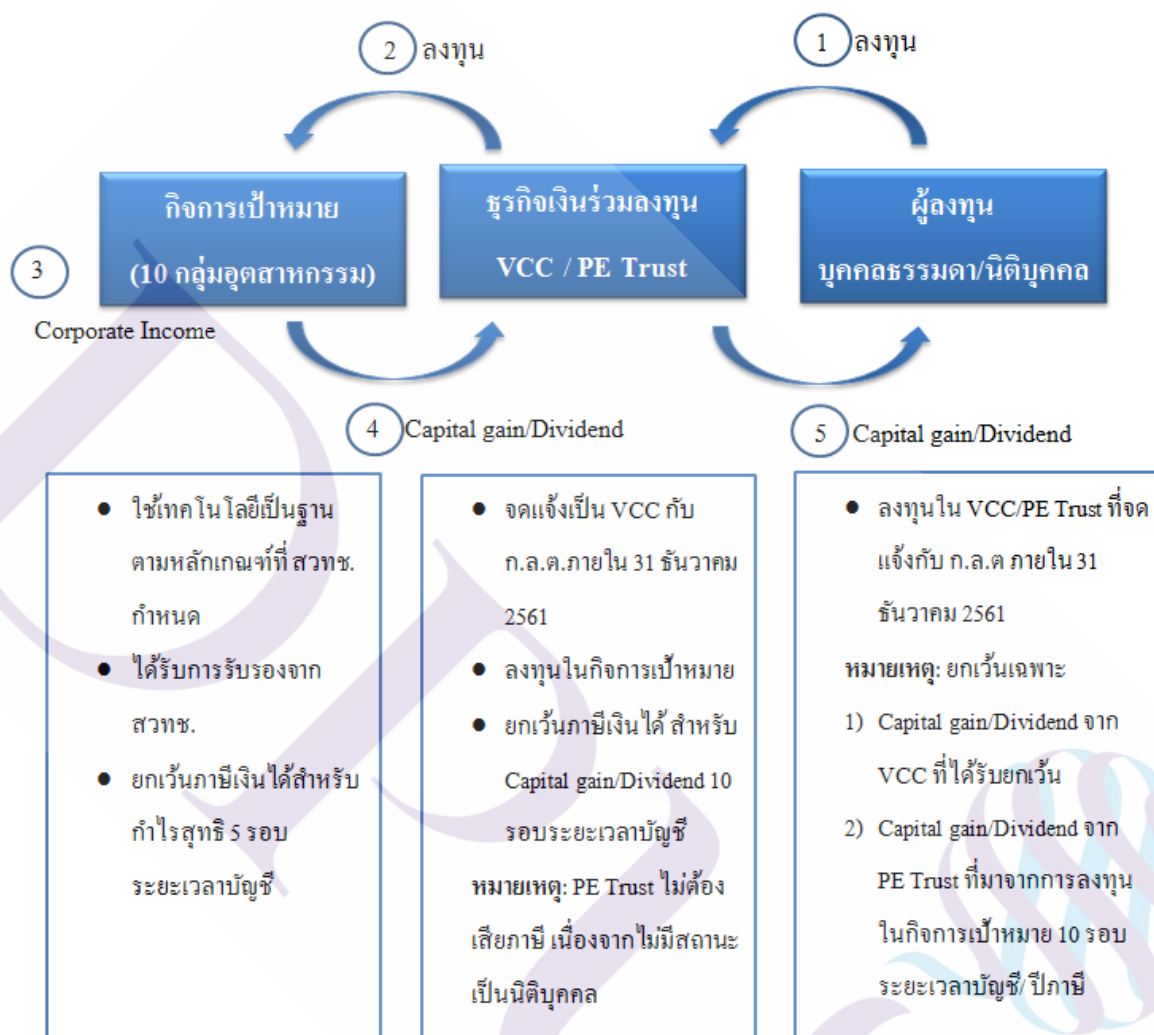
2.4 มาตรการภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลในประเทศไทย

มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน กรมสรรพากร (2545) ได้กำหนดมาตรการภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนที่ลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขึ้นตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 396) พ.ศ.2545 ต่อมาได้กำหนดมาตรการภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนที่ได้จัดแจ้งกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ภายใน 31 ธันวาคม 2559 ตามพ.ร.ฎ.(597) พ.ศ.2559 (กรมสรรพากร, 2559ก) และได้ขยายเวลาในการจัดแจ้งกับ ก.ล.ต. อีกครั้งภายใน 31 ธันวาคม 2561 ตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 (กรมสรรพากร, 2560ก) ซึ่งกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนจะต้องลงทุนในบริษัทเป้าหมาย 10 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการเติบโตทางเศรษฐกิจ

กรมสรรพากร (2559ข) ได้กำหนดมาตรการภาษีให้แก่บริษัทเป้าหมายที่จดทะเบียนจัดตั้ง ภายใน 31 ธันวาคม 2559 ตาม พ.ร.ฎ.(602) พ.ศ.2559 ต่อมาได้ขยายเวลาการจดทะเบียนจัดตั้งของบริษัท ภายใน 31 ธันวาคม 2560 ตาม พ.ร.ฎ.(637) พ.ศ.2560 (กรมสรรพากร, 2560ข) และขยายเวลาการจดทะเบียนจัดตั้งของบริษัทอีกครั้ง ภายใน 31 ธันวาคม 2561 ตาม พ.ร.ฎ.(658) พ.ศ.2561 (กรมสรรพากร, 2561ข) และต่อมา กรมสรรพากรได้กำหนดมาตรการภาษีลักษณะใหม่ขึ้นเพื่อให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนบุคคลที่ลงทุนในบริษัทเป้าหมาย ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) (กรมสรรพากร, 2561ก) นับว่าเป็นการร่วมลงทุนทางเลือกใหม่ของนักลงทุนบุคคลที่มองเห็นศักยภาพในการเติบโตของบริษัทที่ประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศไทย

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 (ตามภาพที่ 2.2) กรมสรรพากร (2560ก) ได้กำหนดให้มีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนสำหรับรายได้จากเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทเป้าหมาย และรายได้จากการขายหุ้นของบริษัทเป้าหมาย บริษัทเป้าหมายต้องประกอบกิจการที่รัฐต้องการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง สร้างมูลค่าเพิ่มและก่อให้เกิดรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของรายได้ทั้งหมดในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนที่บริษัท

ซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนได้รับรายได้จากการขายหุ้นเป็นระยะเวลา 10 รอบระยะเวลาบัญชี นับวันที่จดทะเบียน ก.ล.ต. เป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรก

ภาพที่ 2.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อส่งเสริมกิจการเงินร่วมลงทุนในประเทศไทย.ปรับปรุงจาก “คณะรัฐมนตรีขยายระยะเวลาสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุน และส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่”, โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559, ข่าวกระทรวงการคลัง, น.2.

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (2559, น.2)

นอกจากนี้ ยังมีการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับรายได้เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน รายได้จากการโอนหุ้นของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือหน่วยทรัสต์ของทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนซึ่งลงทุนในบริษัทเป้าหมาย และรายได้จากการที่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนเลิกกันเป็นระยะเวลา 10 ปีภาษี หรือรอบระยะเวลาบัญชีนับแต่วันที่จัดการเป็นกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน

กรมสรรพากร (2559ง) กำหนดไว้ว่า กรณีบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนประกอบกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้และประกอบกิจการอื่นที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ ให้คำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของแต่ละกิจการแยกต่างหากจากกัน แต่ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้นำกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของกิจการทั้งกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้และกิจการอื่นที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้มารวมเข้าด้วยกัน

บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนจะจ่ายเงินปันผลจากกำไรสุทธิที่เกิดจากกิจการใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ แต่ผู้ที่ได้รับเงินปันผลนั้นจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เฉพาะเงินปันผลที่จ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เท่านั้น และกรณีที่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนจ่ายเงินปันผลโดยมิได้ระบุว่า จ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการใด ให้เฉลี่ยเงินปันผลดังกล่าวตามส่วนของกำไรสุทธิของกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้กับกำไรสุทธิของกิจการอื่นที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

กรณีทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนจะจ่ายเงินปันผลจากกำไรสุทธิที่เกิดจากกิจการใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ แต่ผู้ลงทุนที่ได้รับเงินปันผลนั้นจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เฉพาะเงินปันผลที่จ่ายจากกำไรสุทธิจากการลงทุนในบริษัทเป้าหมายในส่วนที่คำนวณได้จากการประกอบกิจการที่รัฐต้องการสนับสนุนเท่านั้นและกรณีที่ทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนจ่ายเงินปันผลโดยมิได้ระบุว่าเงินปันผลดังกล่าวจ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการใด ให้เฉลี่ยเงินปันผลดังกล่าวตามส่วนของกำไรสุทธิจากการลงทุนในบริษัทเป้าหมายในส่วนที่คำนวณได้จากการประกอบกิจการที่รัฐต้องการสนับสนุนกับกำไรสุทธิจากการลงทุนในกิจการอื่น

กรณีผู้ลงทุนได้รับเงินได้จากการ โอนหุ้นของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน หรือจากการ โอนหน่วยทรัสต์ของทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน ไม่มีกำไรสะสมนั้น ผู้ลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามสัดส่วนการลงทุนที่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์ เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนได้ลงทุนในบริษัทเป้าหมาย สัดส่วนการลงทุนให้ใช้สัดส่วนการลงทุนของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนในรอบระยะเวลาบัญชี ก่อนที่ผู้ลงทุนได้รับรายได้จากการ โอนหุ้นหรือ โอนหน่วยทรัสต์ ซึ่งสัดส่วนการลงทุนดังกล่าวต้อง แยกกัน ได้โดยชัดแจ้งว่าส่วนใดเป็นการลงทุนที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้และส่วนใดเป็นการลงทุนที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

ทั้งนี้ บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนและทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนจะต้อง จัดทำรายงานการลงทุนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ประกาศกำหนดและส่งมอบสำเนารายงานดังกล่าวให้แก่ผู้ลงทุนเก็บไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งจะให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบได้ ผู้ลงทุนต้องมีหลักฐานที่แสดงสัดส่วนการลงทุน ซึ่งปรากฏตามรายงานการลงทุนที่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงิน ร่วมลงทุนนำส่งไว้ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พร้อมทั้งจะให้ เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบได้

นอกจากนี้ กรมสรรพากร (2561ข) ได้กำหนดให้มีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแก่ บริษัทเป้าหมายที่ประกอบกิจการใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย สำหรับกำไรสุทธิจากการประกอบ กิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมายเป็นระยะเวลา 5 รอบระยะเวลาบัญชี ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 658) พ.ศ.2561 กรณีบริษัทเป้าหมายประกอบกิจการที่รัฐต้องการสนับสนุนและประกอบกิจการอื่นให้ คำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของแต่ละกิจการแยกต่างหากจากกัน แต่ในการคำนวณกำไร สุทธิเพื่อเสียภาษีเงิน ได้นิติบุคคลให้นำกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของกิจการทั้งกิจการที่รัฐต้องการ สนับสนุนและกิจการอื่นมารวมเข้าด้วยกัน

บริษัทเป้าหมายจะจ่ายเงินปันผลจากกำไรสุทธิที่เกิดจากกิจการใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ แต่บริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนที่ได้รับเงินปันผลนั้นจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ เฉพาะเงินปันผลที่จ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการที่รัฐต้องการสนับสนุนเท่านั้น และกรณีที่บริษัท เป้าหมายจ่ายเงินปันผลโดยมิได้ระบุว่าจะจ่ายจากกำไรสุทธิของกิจการใด ให้เฉลี่ยเงินปันผลนั้นตาม

ส่วนของกำไรสุทธิของกิจการที่รัฐต้องการสนับสนุนกับกำไรสุทธิของกิจการอื่น (กรมสรรพากร, 2559ง)

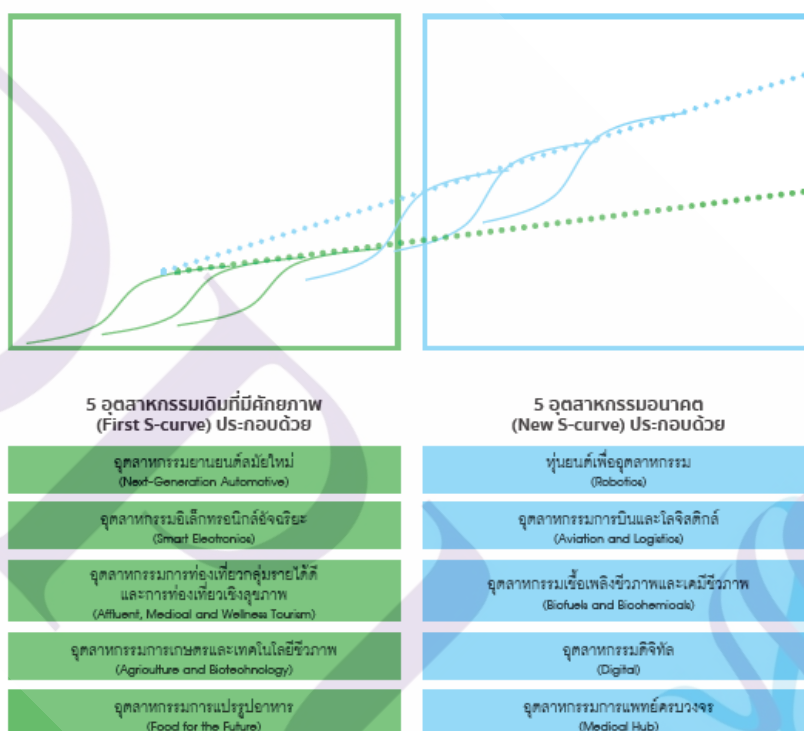
อย่างไรก็ตาม กรมสรรพากรได้กำหนดเงื่อนไขของบริษัทซึ่งประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนไว้ว่า บริษัทจะต้องจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และทรัสต์จะต้องก่อตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน มีทุนหรือมูลค่าเงินทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป ถือหุ้นในบริษัทเป้าหมาย และจดทะเบียนเป็นกิจการเงินร่วมลงทุน หรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนต่อ ก.ล.ต. ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561

นอกจากนี้ ยังกำหนดคุณสมบัติของบริษัทเป้าหมายไว้ว่า บริษัทจะต้องใช้เทคโนโลยีหลักเป็นฐานในกระบวนการผลิตและการให้บริการตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กำหนด และประกอบกิจการใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย อุตสาหกรรมอาหารและการเกษตร อุตสาหกรรมเพื่อประหยัดพลังงาน ผลิตพลังงานทดแทน และพลังงานสะอาด อุตสาหกรรมฐานเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแพทย์และสาธารณสุข อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมวัสดุก้าวหน้า อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องประดับ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และบริการสารสนเทศ และอุตสาหกรรมฐานการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม หรืออุตสาหกรรมใหม่

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2560) กล่าวถึงที่มาของอุตสาหกรรมเป้าหมาย 10 อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและเป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engine) สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีการต่อยอด และกลุ่ม 5 อุตสาหกรรมใหม่ที่มีศักยภาพในการแข่งขัน (ตามภาพ 2.3) กลุ่ม 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีการต่อยอด ประกอบด้วย อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-generation Automotive) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology) และอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future) และกลุ่ม 5 อุตสาหกรรมใหม่ ประกอบด้วย อุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (Robotics)

อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub)

10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ต่อยอด 5 อุตสาหกรรมเดิม + เติม 5 อุตสาหกรรมใหม่

ภาพที่ 2.3 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในประเทศไทย, โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2560, หนังสือสำนักบริหารกลาง, น.11.

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2560, น.11)

จากผลการศึกษาของ นิสารัตน์ พุ่มนัฏ (2560) ระบุว่า การจำกัดการลงทุนเฉพาะ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจตามโมเดลประเทศ

ไทย 4.0 เนื่องจากกิจการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบธุรกิจนั้นไม่ได้มีเพียงอุตสาหกรรมเพียง 10 อุตสาหกรรมเท่านั้น หากแต่แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 (พ.ศ.2560 – 2579) ยังมีอุตสาหกรรมบางประเภทที่ไม่ได้รับการสนับสนุน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก กลุ่มอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ กลุ่มอุตสาหกรรมเหล็กและโลหะ การ กลุ่มอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล กลุ่มอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ กลุ่มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และกลุ่มอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคระหว่างกิจการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบธุรกิจในกลุ่มที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 และกิจการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบธุรกิจนอกกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ คณะผู้วิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (2560) ซึ่งสรุปไว้ว่า แม้ว่ากิจการใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายจะดูสมเหตุสมผลระดับหนึ่ง แต่หากพิจารณากิจการที่มีศักยภาพ พบว่า กิจการที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและมีโอกาสในการพัฒนาที่จะทำให้ประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางได้ เช่น อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะแปรรูป อุตสาหกรรมเครื่องจักร อุตสาหกรรมการบินและคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ต่างๆ อุตสาหกรรมวิทย์ โทรทัศน์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร อุตสาหกรรมเครื่องมือทางการแพทย์ อุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์ที่ทำงานกับดวงตาและนาฬิกาแบบต่างๆ และอุตสาหกรรมยานยนต์

จากผลการศึกษาของ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (2560) สรุปไว้ว่า มาตรการที่ส่งเสริมการร่วมลงทุนในบริษัทสตาร์ทอัพไม่เอื้อต่อกลุ่มธุรกิจบางกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ธุรกิจชีวภาพซึ่งเป็นธุรกิจที่ใช้ฐานความรู้ ใช้เงินลงทุนมาก และใช้ระยะเวลาในการคืนทุนนาน

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนบุคคลตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) (ตามภาพที่ 2.4) กรมสรรพากร (2561ก) ได้กำหนดให้เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาได้จ่ายเพื่อลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่รวมกันทั้งหมดแล้วไม่เกินจำนวน 100,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น เป็นเงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้นไม่

ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ผู้มีเงินได้ต้องถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ไม่น้อยกว่า 2 ปีต่อเนื่องกันนับแต่วันที่ได้จ่ายเงินเพื่อลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น

ภาพที่ 2.4 การลงทุนของนักลงทุนบุคคลในหุ้นเพื่อจัดตั้งหรือเพิ่มทุนในบริษัทเป้าหมายของประเทศไทย. ปรับปรุงจาก “Angel Investor ลงทุนในหุ้น Startup ลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 1 แสนบาทต่อปี”, โดยกรมสรรพากร, 2562, ข่าวสารกรมสรรพากร, น.1.

ที่มา: กรมสรรพากร (2562, น.1)

กรณีผู้มีเงินได้ได้จ่ายเงินเพื่อลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้แล้ว แต่ต่อมาไม่ได้ถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่อเนื่องกันจนครบกำหนด 2 ปีนับแต่วันที่จ่ายเงินเพื่อลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ให้ผู้มีเงินได้หมดสิทธิได้รับยกเว้นภาษี

เงินได้ และต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับปีภาษีที่ได้นำเงินลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไปหักออกจากเงินได้เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้นั้นพร้อมเงินเพิ่มตามมาตรา 27 แห่งประมวลรัษฎากร

ทั้งนี้ ผู้มีเงินได้ต้องมีเอกสารหลักฐานจากเอกสารสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่ขอจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ซึ่งมีชื่อของผู้มีเงินได้ปรากฏอยู่ในทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ทั้งนี้สำหรับกรณีที่เป็นการถือหุ้นในบริษัทจำกัด นอกจากนี้ ต้องมีเอกสารหนังสือรับรองการจ่ายเงินเพื่อลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลพร้อมให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบได้ (กรมสรรพากร, 2561ค)

อย่างไรก็ตาม กรมสรรพากรได้กำหนดเงื่อนไขของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ผู้มีเงินได้ได้จ่ายเงินเพื่อลงหุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุน ไว้ว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะต้องจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และจดทะเบียนจัดตั้งขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 เป็นกิจการที่ประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมายเช่นเดียวกับมาตรการภาษีตามพ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 และมีรายได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการของกิจการที่ประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมายหรือรายได้เกี่ยวเนื่องกับการประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของรายได้ทั้งหมดในรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น และมีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาทในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผู้มีเงินได้ลงทุนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น

2.5 มาตรการภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลในสหราชอาณาจักร

มาตรการภาษีที่ส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพในสหราชอาณาจักรเกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน ในปี ค.ศ.1994 มีการกำหนดมาตรการภาษีในโครงการ EIS เพื่อส่งเสริมการลงทุนในบริษัทขนาดเล็กที่ดำเนินการทางการค้าที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้แก่นักลงทุน (Chancery, 2013) ปีถัดมา มีการบัญญัติ Finance Act 1995 สำหรับมาตรการภาษีในโครงการ VCT เพื่อกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่นักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทใหม่ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ผ่าน

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลอนดอน (Gov.uk, 2018) ต่อมาในปี ค.ศ.2012 มีมาตรการภาษีในโครงการ SEIS เกิดขึ้นเพื่อบรรเทาทางภาษีให้นักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทที่มีอายุน้อยและมีความเสี่ยงสูง (HM Revenue & Customs, 2014)

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนบุคคลที่ลงทุนในบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ SEIS Gov.uk. (2016a) ได้กำหนดให้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกให้นักลงทุนในโครงการ SEIS นักลงทุนสามารถขอเคลมการลงทุนได้ในอัตราร้อยละ 50 ของการลงทุนไม่เกิน 100,000 ปอนด์ต่อปี และลดหย่อนภาษีกำไรจากการขายหุ้นให้นักลงทุนในโครงการ SEIS ที่ขายหุ้นบางส่วนหรือทั้งหมดเมื่อนำกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) ด้วยการยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น (Capital gain tax exemption) ในอัตราร้อยละ 50 ของการลงทุนไม่เกิน 100,000 ปอนด์ต่อปี หรือจำนวนสูงสุด 50,000 ปอนด์ต่อปี หุ้นจะต้องถูกขายในปีภาษีเดียวกับปีที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรก หากมีกำไรจากการขายหุ้นในระหว่างวันที่ 6 เมษายน ค.ศ.2012 และวันที่ 5 เมษายน ค.ศ.2013 นักลงทุนจะได้รับลดหย่อนภาษีกำไรจากการขายหุ้นเป็นจำนวนทั้งหมดของการลงทุนไม่เกิน 100,000 ปอนด์ นอกจากนี้ ยังลดหย่อนภาษีมรดกในอัตราร้อยละ 100 ของการลงทุนภายใน 2 ปีที่มีการถือหุ้นในกรณีที่นักลงทุนเสียชีวิต (Seedrs, 2019b)

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นให้นักลงทุนในโครงการ SEIS ซึ่งจะต้องเป็นนักลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกและถือหุ้นไม่น้อยกว่า 3 ปี และลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นให้นักลงทุนในโครงการ SEIS นักลงทุนสามารถนำผลขาดทุนจากการขายหุ้นทั้งหมดซึ่งได้หักออกจากการลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้ไว้แล้วมาหักกับอัตรากำไรเงินได้ของนักลงทุนในปีภาษีที่ขายหุ้นหรือปีภาษีก่อนหน้า (Carry back)

อย่างไรก็ตาม กรมสรรพากรและศาลฎีกาได้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทในโครงการ SEIS ไว้ว่า บริษัทจะต้องมีสถานประกอบการอยู่ในสหราชอาณาจักร ไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินการการค้าใหม่รวมถึงการวิจัยและพัฒนาก่อนทำการค้าไม่เกิน 2 ปี ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ทั้งนี้จะต้องไม่รวมถึงการผลิตถ่านหินหรือเหล็ก การทำฟาร์ม กิจกรรมการเช่าซื้อบริการด้านกฎหมายหรือการเงิน การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ การบริหารโรงแรม การทำบ้านพัก

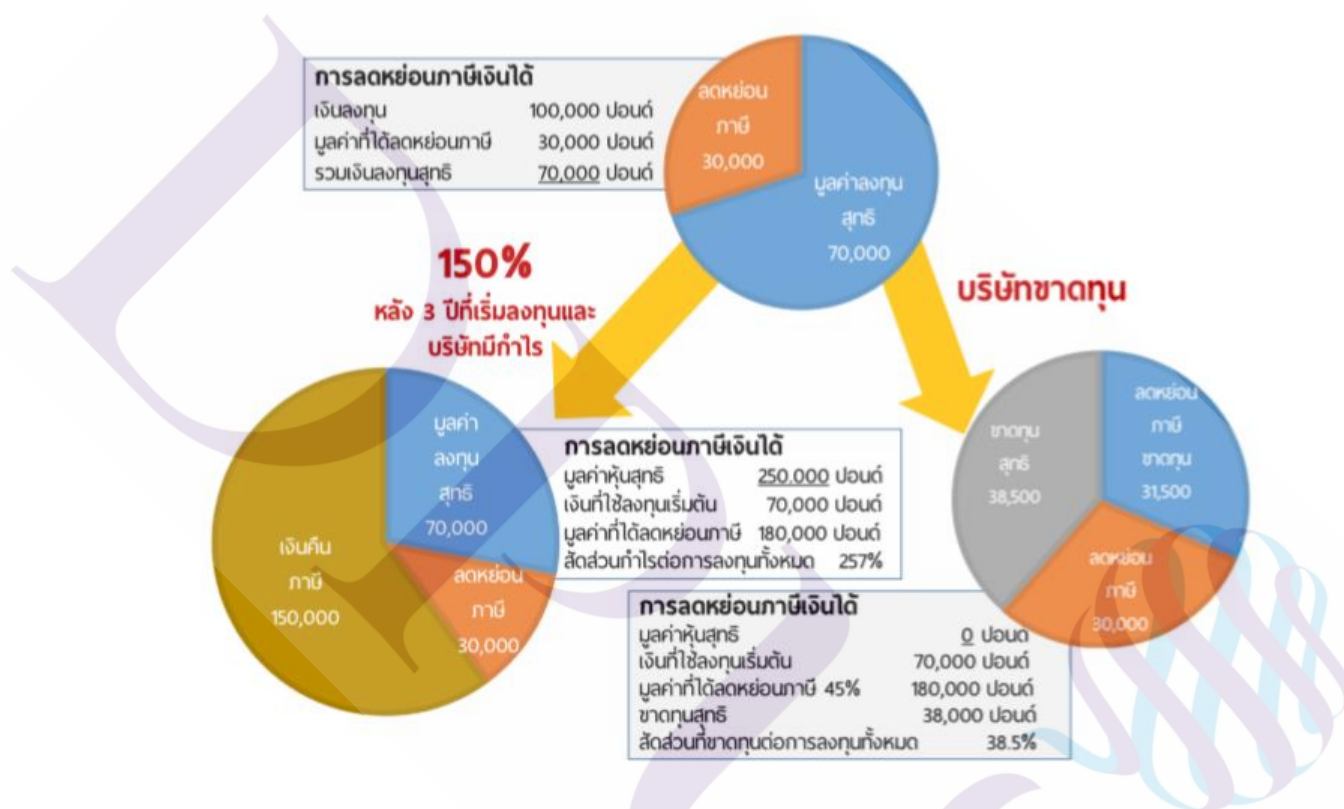
คนชรา การสร้างพลังงานเช่น พลังงานไฟฟ้าและความร้อน การผลิตก๊าซหรือเชื้อเพลิงอื่น ๆ การส่งออกไฟฟ้า และบริการธนาคารประกันหนี้หรือการเงินที่มีการดำเนินการมากกว่าร้อยละ 20 นอกจากนี้ บริษัทจะต้องมีสินทรัพย์รวมไม่เกิน 200,000 ปอนด์ และมีการจ้างงานไม่เกิน 25 คน และได้กำหนดคุณสมบัติของนักลงทุนในโครงการ SEIS ไว้ว่า นักลงทุนจะต้องไม่เป็นพนักงานของบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุน แต่เป็นกรรมการของบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนได้ และจะต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 3 ปี (Gov.uk., 2017a)

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ EIS Gov.uk. (2016a) ได้กำหนดให้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนให้แก่ นักลงทุนในโครงการ EIS นักลงทุนสามารถขอเคลมการลงทุนได้ในอัตราร้อยละ 30 ของการลงทุนไม่เกิน 1 ล้านปอนด์ต่อปี ในปีภาษีที่ทำการลงทุน และลดหย่อนภาษีกำไรจากการขายหุ้นสำหรับการขายหุ้นเพื่อไปลงทุนในธุรกิจอื่นในโครงการ EIS ภายในระยะเวลา 3 ปีด้วยภาษีกำไรจากการขายหุ้นรอการตัดบัญชี (Capital gain tax deferral) และจะต้องชำระภาษีเมื่อขายการลงทุนหรือไถ่ถอนการลงทุนในอนาคต นอกจากนี้ ยังลดหย่อนภาษีมรดกในอัตราร้อยละ 100 ของการลงทุนภายใน 2 ปีที่มีการถือหุ้น ในกรณีที่นักลงทุนเสียชีวิต (Seedrs, 2019a)

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นให้แก่ นักลงทุนในโครงการ EIS ซึ่งจะต้องเป็นนักลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกและถือหุ้นไม่น้อยกว่า 3 ปี และลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นให้แก่ นักลงทุนในโครงการ EIS นักลงทุนสามารถนำผลขาดทุนจากการขายหุ้นทั้งหมดซึ่งได้หักออกจากการลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้ไว้แล้วมาหักกับอัตรากำไรเงินได้ของนักลงทุนในปีภาษีที่ขายหุ้นหรือปีภาษีก่อนหน้า (Carry back)

อย่างไรก็ตาม Gov.uk (2016c) ได้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทในโครงการ EIS ไว้ว่า บริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ EIS จะต้องมีสถานประกอบการอยู่ในสหราชอาณาจักรและไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทในโครงการ EIS จะต้องดำเนินการทางการค้ารวมถึงการวิจัยและพัฒนาภายใน 2 ปีของการลงทุนในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ทั้งนี้จะต้องไม่รวมถึงการผลิตถ่านหินหรือเหล็ก การทำฟาร์ม กิจกรรมการเช่าซื้อ บริการด้านกฎหมายหรือการเงิน การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ การบริหารโรงแรม การทำบ้านพักคนชรา การสร้างพลังงานเช่น พลังงานไฟฟ้า

และความร้อน การผลิตก๊าซหรือเชื้อเพลิงอื่น ๆ การส่งออกไฟฟ้า และบริการธนาคารประกันหนี้ หรือการเงินที่มีการดำเนินการมากกว่าร้อยละ 20 นอกจากนี้ บริษัทจะต้องมีสินทรัพย์รวมไม่เกิน 15 ล้านบาทก่อนการลงทุน และ 16 ล้านบาทหลังการลงทุน และมีการจ้างงานไม่เกิน 250 คน และได้กำหนดคุณสมบัติของนักลงทุนในโครงการ EIS ไว้ว่านักลงทุนจะต้องไม่เป็นพนักงาน หรือกรรมการของบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุน และถือหุ้นไม่น้อยกว่า 3 ปี

ภาพที่ 2.5 มาตรการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในโครงการ EIS ในสหราชอาณาจักร

ที่มา: สถาบันเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (2560, น.17)

จากผลการศึกษาของ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (2560, น.16) สามารถสรุปสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการลงทุนในโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักร ตามภาพที่

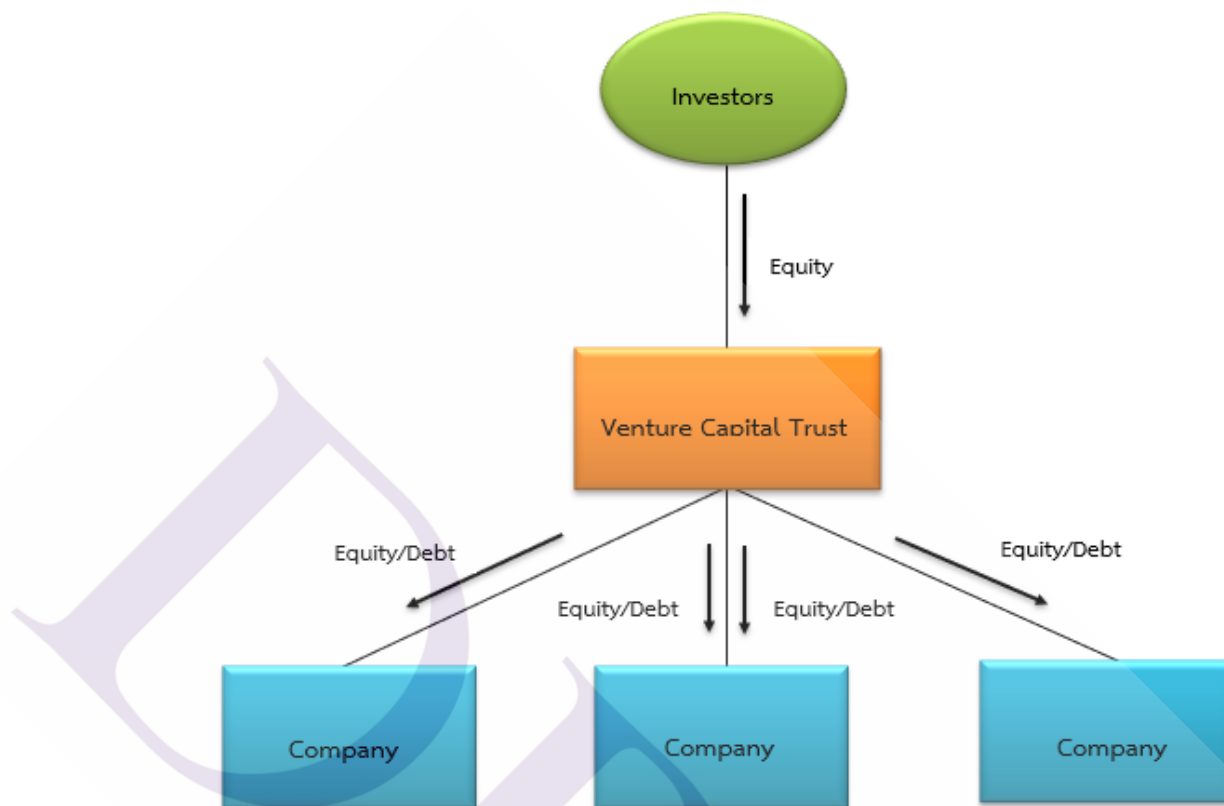
2.6

	Enterprise Investment Scheme (EIS)	Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS)
สิทธิประโยชน์		
ลดหย่อนภาษีเงินได้เริ่มต้นทำธุรกิจ (บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) (Initial Income Tax Relief)	ร้อยละ ๓๐ ของต้นทุนทั้งหมด (ไม่เกิน ๑ ล้านปอนด์ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด)	ร้อยละ ๕๐ ของต้นทุนทั้งหมด (ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ปอนด์ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด)
ลดหย่อนภาษีมรดก (Inheritance Tax Relief)	ร้อยละ ๑๐๐ (ใช้ได้ภายใน ๒ ปี กรณีผู้ลงทุนเสียชีวิต และคู่สมรสรับมรดก)	
ลดหย่อนภาษีกำไรจากการขายหุ้น/ทรัพย์สิน (Capital Gains Tax Deferral Relief)	กรณีขายทรัพย์สินเพื่อไปลงทุนในธุรกิจอื่นในโครงการ EIS โดยไม่กำหนดเพดานภายในระยะเวลา ๓ ปี หลังจากมีกำไร	ร้อยละ ๕๐ กรณีขายหุ้น/ทรัพย์สินเพื่อ Re-Investment
ภาษีการเติบโตของธุรกิจ (Tax Free Growth)	ยกเว้นภาษี	
ลดหย่อนภาษีกรณีขาดทุน (Tax Relief from Investment Losses)	กรณีซื้อหุ้นไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ปอนด์ และได้ลดหย่อนภาษีไม่ถึง ๓,๐๐๐ ปอนด์ อีก ๗,๐๐๐ ปอนด์สามารถขอลดหย่อนภาษีได้	

ภาพที่ 2.6 กลไกการส่งเสริมของภาคเอกชนในโครงการ EIS และ SEIS ในสหราชอาณาจักร

ที่มา: สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (2560, น.16)

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT (ตามภาพที่ 2.7) Gov.uk. (2016b) ได้กำหนดให้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกให้แก่นักลงทุนที่ลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT นักลงทุนสามารถขอเคลมการลงทุนได้ในอัตราร้อยละ 30 ของการลงทุนไม่เกิน 200,000 ปอนด์ต่อปี ในปีภาษีที่ทำการลงทุน และยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายได้จากเงินปันผลใดๆ ให้แก่นักลงทุนที่ลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT นอกจากนี้ ยังมีการยกเว้นภาษีกำไรจากการขายทรัพย์สินใดๆ ให้แก่นักลงทุนที่ลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT และทรัสต์ในโครงการ VCT จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรจากการขายทรัพย์สินใดๆ

ภาพที่ 2.7 มาตรการส่งเสริมการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร. ปรับปรุงจาก “Introducing Venture Capital Trusts Part One – What are the tax breaks?”, Taxnotes, 2015.

ที่มา: Introducing Venture Capital Trusts Part One– What are the tax breaks? [Online]. เข้าถึง 1 พ.ค. 2562. จาก <https://taxnotes.co.uk/introducing-venture-capital-trusts-part-one-what-are-the-tax-breaks/>

อย่างไรก็ตาม Gov.uk. (2018) ได้กำหนดคุณสมบัติของทรัสต์ในโครงการ VCT ไว้ว่า ทรัสต์จะต้องอยู่ในสหราชอาณาจักรและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลอนดอน และกำหนดคุณสมบัติของบริษัทที่ได้รับการลงทุนจากทรัสต์ในโครงการ VCT ไว้ว่า บริษัทจะต้องมีสถานประกอบการอยู่ในสหราชอาณาจักร ไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ประกอบกิจการได้ในทุก

กลุ่มอุตสาหกรรม ทั้งนี้จะต้องไม่รวมถึงการผลิตถ่านหินหรือเหล็ก การทำฟาร์ม กิจกรรมการเช่าซื้อ บริการด้านกฎหมายหรือการเงิน การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ การบริหารโรงแรม การทำบ้านพักคนชรา การสร้างพลังงานเช่น พลังงานไฟฟ้าและความร้อน การผลิตก๊าซหรือเชื้อเพลิงอื่น ๆ การส่งออกไฟฟ้า และบริการธนาคารประกันหนี้หรือการเงินที่มีการดำเนินการมากกว่าร้อยละ 20 นอกจากนี้ บริษัทจะต้องมีสินทรัพย์รวมไม่เกิน 15 ล้านดอลลาร์ก่อนการลงทุน และ 16 ล้านดอลลาร์หลังการลงทุน และมีการจ้างงานไม่เกิน 250 คน และกำหนดคุณสมบัติของนักลงทุนที่ลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ไว้ว่า นักลงทุนจะต้องถือครองทรัพย์สินไม่น้อยกว่า 5 ปี

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพนั้น มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ขอบเขตของการศึกษา

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทเป้าหมายตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) และสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 636 พ.ศ. 2560 ในประเทศไทยเท่านั้น สำหรับในสหราชอาณาจักร ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทที่มีคุณสมบัติตาม โครงการ Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS) และโครงการ Enterprise Investment Scheme (EIS) และสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ที่มีคุณสมบัติตามโครงการ Venture Capital Trusts (VCT) ซึ่งถูกจัดอันดับให้เป็นโครงการที่มีการออกแบบและมีการบริหารจัดการที่ดีที่สุดเป็น 5 อันดับแรก (European Commission, 2017)

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ วารสาร ข่าวสาร คู่มือ เว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการรวบรวมข้อมูลในปี พ.ศ.2557 ถึง พ.ศ. 2561 เพื่อนำผลการศึกษาไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล โดยอาศัยการกำหนดกฎหมายและการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 636 พ.ศ. 2560 และตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) จากหนังสือภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และราชกิจจานุเบกษาของ สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ (2559) ชัยรัตน์ เอี่ยมกุลวัฒน์ (2558) กรมสรรพากร (2559) กรมสรรพากร (2560ก) และกรมสรรพากร (2561ก, 2561ค)

2. ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับระบบภาษีและทฤษฎีวงจรการลงทุน (Investment lifecycle Theory) โดยศึกษาระบบภาษีกับลักษณะทางรายได้ตามวงจรชีวิตของการลงทุนที่ทำให้เกิดมาตรการจูงใจทางภาษีขึ้น จากรายงานวิชาการทางด้านภาษีอากรและเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศของ Claessens (2015) CLEAR TAX Team (2018a) Easson, A. and Zolt, E.M. (2002) และ European Commission (2017) และศึกษาทฤษฎีวงจรชีวิตของการลงทุนและการระดมทุนจาก ทีมงานสตาร์ทอัพไทยแลนด์ (2560) ทีมงาน The Bangkok Insight (2561) ปิยะมัย ปิยะไทยเสวี (2559ข) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2559) ธนกฤต นัตราภรณ์ (2554) สถาบันเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (2560) และสมาคมไทยผู้ประกอบการธุรกิจเงินร่วมลงทุน (2560) BVCA (2019) Christofidis and Debande (2001) Founderkit (2018) Freedman and Nutting (2015) Hern (2014) Ramadani (2012)

3. ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบมาตรการจูงใจทางภาษีจากรายงานวิชาการของ European Commission (2017) OECD (2002) และ SHERRINGS (2018) และอื่นๆที่เกี่ยวข้องจาก ขวัญปภัสสร จานทอง (2557) ทีมงาน Peerpower (2560) วิน พรหมแพทย์ (2552) สาธิต บวรสันติสุทธิ. (2561) และสุรชัย ภัทรบรรเจิด (2562) และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศของ นิสารัตน์ พุ่มนัฏ (2560) Almus and Nerlinger (2000)

Boyns et al (2003) Calvo (2006) Chai and Goyal (2008) Da Rin et al. (2005) González-Uribe and Mann (2018) Ibrahim (2010) Indarti and Langenberg (2004) Keuschnigg (2004a) Keuschnigg and Nielsen (2004a, 2004b and 2004c) McMahon (2001) Moohammad, Aini, and Kamal (2014) OECD (2001) McKaskill (2009) Petrunia (2008) Poterba (1989a, 1989b) Investopedia (2018) Smith and Smithb (2008) Villalobos (2007) และ Yusof, et al (2011)

4. ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการภาษีในประเทศไทยสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลด้วยสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนบุคคลตามกฎหมาย กฏกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) และสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 จากเว็บไซต์ในประเทศของกรมสรรพากร (2560ก, 2561ก) และอื่นๆที่เกี่ยวข้องจากราชกิจจานุเบกษา เว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศของกรมสรรพากร (2545, 2559ก, 2559ข, 2560ข) และสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2560) และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาของ นิสารัตน์ พุ่มฉัตร (2560) และคณะผู้วิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (2560) ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการภาษีในสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลด้วยสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT จากเว็บไซต์ต่างประเทศของ Chancery (2013) Gov.uk. (2016a, 2016b, 2016c, 2017a, 2018) HM Revenue & Customs (2014, 2016) และ Seedrs (2019a, 2019b)

5. ผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการปรับปรุงมาตรการภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลในประเทศไทยต่อไป

3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพนวัตกรรม ดังนี้

1. ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความแตกต่างของมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร
ในประเด็นของคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และสิทธิประโยชน์ภาษี
2. ผู้วิจัยจะนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงมาตรการภาษีของประเทศไทย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล ดังนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร

โดยทั่วไป มาตรการภาษีใดๆจะมีการกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเท่านั้น เช่นเดียวกับมาตรการภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพไม่ว่าจะเป็น โครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร หรือมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยได้กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของนักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล การลงทุนแบบ equity หรือ debt สถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทลงทุนหรือทรัสต์ และการกำหนดคุณสมบัติต่างๆของบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุน เช่น อายุกิจการ ขนาดกิจการ ภาคธุรกิจ หรือสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจะแสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร

หัวข้อ		ไทย		สหราชอาณาจักร				
		กฎกระทรวง (337)	พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636)	SEIS	EIS	VCT		
คุณสมบัติ/เงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี	นักลงทุนและการลงทุน	บุคคลธรรมดา	/	/	/	/		
		นิติบุคคล	-	/	-	-	/	
		equity	/	/	/	/	/	
		debt	-	-	-	-	/	
		ระยะเวลา	≥ 2 ปี	-	≥ 3 ปี	≥ 3 ปี	≥ 5 ปี	
	บริษัท/ทรัสต์	สถานะ	-	Unlisted	-	-	listed	
	บริษัทที่ได้รับการลงทุน	อายุกิจการ	-	-	≤ 2 ปี	-	-	
		ขนาดกิจการ	สินทรัพย์	-	-	200,000 ปอนด์	15 ล้านปอนด์ก่อนการลงทุน และ 16 ล้านปอนด์หลังการลงทุน	16 ล้านปอนด์ก่อนการลงทุน และ 16 ล้านปอนด์หลังการลงทุน
			พนักงาน	-	-	≤ 25 คน	≤ 250 คน	≤ 250 คน
			รายได้	≤ 30 ล้านบาท	≤ 30 ล้านบาท	-	-	-
			ทุนจดทะเบียน	≤ 5 ล้านบาท	≤ 5 ล้านบาท	-	-	-
		ภาคธุรกิจ	10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย	10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย	-	-	-	
สถานะ		Unlisted	Unlisted	Unlisted	Unlisted	Unlisted		

ผลการศึกษາัตราที่ 4.1 ผู้วิจัยเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร ดังนี้

4.1.1 นักลงทุนและการลงทุน

ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของนักลงทุนและการลงทุน พบว่า มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักรจะกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดา นักลงทุนจะต้องลงทุนในบริษัทที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามโครงการ SEIS และ EIS ด้วยการลงทุนแบบ equity เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี ส่วนมาตรการภาษีตามโครงการ VCT จะกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่การลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดา

และนิติบุคคล นักลงทุนจะต้องลงทุนผ่านทรัสต์ VCT ด้วยการลงทุนแบบ equity หรือ debt เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี

สำหรับมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทยจะกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดา นักลงทุนจะต้องลงทุนในบริษัทเป้าหมายที่ประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ด้วยการลงทุนแบบ equity เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ส่วนมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 จะกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล นักลงทุนจะต้องลงทุนในบริษัทเป้าหมายผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน ด้วยการลงทุนแบบ equity โดยไม่มีการกำหนดระยะเวลาถือครองขั้นต่ำ

จะเห็นได้ว่า การกำหนดสถานะบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลให้แก่การลงทุนขึ้นอยู่กับมาตรการภาษีที่แตกต่างกันในแต่ละโครงการ ไม่ว่าจะเป็นโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร หรือมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ. 2560 ในประเทศไทย สำหรับการลงทุนในโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักร นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาจะต้องทำการลงทุนแบบ equity โดยมาตรการภาษีได้กำหนดระยะเวลาในการถือหุ้นขั้นต่ำ เช่นเดียวกับการลงทุนในบริษัทเป้าหมายตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทย ส่วนการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจะสามารถทำการลงทุนแบบ equity หรือ debt โดยมาตรการภาษีได้กำหนดระยะเวลาในการถือครองทรัพย์สินขั้นต่ำไว้ ขณะที่การลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย นักลงทุนจะต้องทำการลงทุนแบบ equity เพียงรูปแบบเดียว และมาตรการภาษีไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการถือหุ้นขั้นต่ำไว้

การกำหนดคุณสมบัติของนักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาไม่ว่าจะในโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักร และมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงการสนับสนุนการลงทุนของนักลงทุนอิสระที่มองเห็นศักยภาพในการเติบโตของธุรกิจ การร่วมลงทุนซึ่งแตกต่างกับความเป็นเจ้าของไม่ได้เป็นการลงทุนเพียงเพื่อหวังผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินเท่านั้น แต่เป็นการลงทุนที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่บริษัทด้วย

ประสบการณ์และเงินทุนของตนเองเพื่อช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับบริษัทในช่วงเริ่มแรกให้สามารถอยู่รอดและประสบความสำเร็จต่อไป

การกำหนดคุณสมบัติของนักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร และการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมการร่วมลงทุนจากนักลงทุนรายย่อยจำนวนมากทั้งที่มีสถานะบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล นักลงทุนรายย่อยเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่เพิ่มโอกาสให้บริษัทสามารถขยายกิจการและสร้างผลกำไรให้บริษัทเติบโตแบบก้าวกระโดดและเพิ่มมูลค่าให้กับบริษัทอย่างรวดเร็วหลายเท่าได้นอกจากนี้ ยังช่วยผลักดันให้นักลงทุนสามารถทำการลงทุนในระยะยาวมากกว่า 5 ปี ตลอดจนบริษัทสามารถเข้าตลาดหลักทรัพย์หรือขายกิจการได้

การกำหนดเงื่อนไขของการลงทุนแบบ equity ในโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักร และมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงสิทธิความเป็นเจ้าของกิจการของนักลงทุน นักลงทุนประเภทนี้เหมาะกับการลงทุนในบริษัทขนาดเล็กที่มีความเสี่ยงสูงและต้องการเงินทุนในช่วงระยะเริ่มแรก เช่นเดียวกับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักรและการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย

การกำหนดการลงทุนแบบ debt ให้แก่นักลงทุนที่ลงทุนผ่านทรัสต์ VCT ในสหราชอาณาจักรสะท้อนให้เห็นถึงทางเลือกของการลงทุนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะ นักลงทุนจะแบกรับความเสี่ยงต่ำกว่าการลงทุนแบบ equity เนื่องจากเป็นการลงทุนในธุรกิจขนาดเล็กถึงขนาดกลางที่ก่อตั้งขึ้นมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังนั้น บริษัทจึงมีความมั่นคงและมีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการแล้ว หากแต่บริษัทยังคงต้องการเงินทุนเพื่อขยายกิจการ และขยายตลาด หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งเพิ่มเติม

การกำหนดระยะเวลาในการถือครองขั้นต่ำไว้อย่างชัดเจนสำหรับการลงทุนในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร สะท้อนให้เห็นถึงการป้องกันการลงทุนในระยะสั้น การลงทุนระยะสั้นโดยทั่วไป เป็นการลงทุนน้อยกว่า 3 ปี ดังนั้น การกำหนดระยะเวลาในการลงทุนตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปจะทำให้บริษัทมีโอกาสขยายกิจการและดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง

การกำหนดระยะเวลาในการถือครองขั้นต่ำยังช่วยป้องกันไม่ให้นักลงทุนเครดิตภาษีจากการลงทุน ก่อนกำหนดเวลาอีกด้วย

4.1.2 บริษัทลงทุนหรือทรัสต์ และบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุน

ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของบริษัทลงทุนหรือทรัสต์ และบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุน พบว่า มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักร กำหนดให้บริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนมีคุณสมบัติและลักษณะที่แตกต่างกัน บริษัทที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามโครงการ SEIS จะถูกกำหนดด้วยอายุกิจการไม่เกิน 2 ปี สินทรัพย์รวมไม่เกิน 200,000 ปอนด์ และการจ้างงานไม่เกิน 25 คน บริษัทที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามโครงการ EIS จะถูกกำหนดด้วยสินทรัพย์รวมไม่เกิน 15 ล้านปอนด์ก่อนการลงทุน และไม่เกิน 16 ล้านปอนด์หลังการลงทุน การจ้างงานไม่เกิน 250 คน และต้องมีสถานะไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร มาตรการภาษีจะกำหนดให้ทรัสต์ VCT มีสถานะต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และลงทุนในบริษัทที่ถูกกำหนดด้วยสินทรัพย์รวมไม่เกิน 15 ล้านปอนด์ก่อนการลงทุน และไม่เกิน 16 ล้านปอนด์หลังการลงทุน จำนวนพนักงานไม่เกิน 250 คน และต้องมีสถานะไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สำหรับมาตรการภาษีตามกฎหมายคุ้มครองฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทยจะกำหนดคุณสมบัติของบริษัทเป้าหมายด้วยลักษณะของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และรายได้จากการขายสินค้าและบริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท และการกำหนดภาคธุรกิจใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย อุตสาหกรรมอาหารและการเกษตร อุตสาหกรรมเพื่อประหยัดพลังงาน ผลิตภัณฑ์ทดแทน และพลังงานสะอาด อุตสาหกรรมฐานเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแพทย์และสาธารณสุข อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมวัสดุก้าวหน้า อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องประดับ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และบริการสารสนเทศ และอุตสาหกรรมฐานการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม หรือ อุตสาหกรรมใหม่ และต้องมีสถานะไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สำหรับการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย กิจการเงินร่วมลงทุนต้องมีสถานะไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนจะต้องจดทะเบียนกับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 มีทุนหรือมูลค่าเงินทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป และลงทุนในบริษัทเป้าหมายซึ่งต้องมีสถานะไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท รายได้จากการขายสินค้าและบริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท บริษัทต้องจดทะเบียนจัดตั้งขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 และประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเช่นกัน

จะเห็นได้ว่า บริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนในสหราชอาณาจักรตามโครงการ SEIS มีลักษณะคล้ายคลึงกับ โครงการ EIS บริษัทจะถูกกำหนดด้วยอายุกิจการ ขนาดกิจการ และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ขณะที่บริษัทเป้าหมายตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทย จะถูกกำหนดขนาดกิจการ ภาคธุรกิจ และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร ทรัสต์ VCT จะต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และจะต้องลงทุนในบริษัทที่ถูกกำหนดด้วยขนาดกิจการ และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ขณะที่การลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย กิจการเงินร่วมลงทุนจะต้องไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนจะต้องจดทะเบียนกับ ก.ล.ต. ภายในเวลาที่กำหนด และจะต้องลงทุนในบริษัทเป้าหมายที่ถูกกำหนดด้วยขนาดกิจการ ภาคธุรกิจ และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

การกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนในโครงการ SEIS ในสหราชอาณาจักรด้วยอายุกิจการสะท้อนให้เห็นถึงการช่วยเหลือบริษัทที่มีอายุกิจการน้อย เนื่องจากบริษัทที่มีอายุกิจการน้อย หรือมีการดำเนินธุรกิจน้อยกว่า 2 ปี มักจะมีโครงสร้างองค์กรที่ไม่ชัดเจน ต้องการเงินทุนให้ครอบคลุมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีสินค้าและการให้บริการ

น้อยและยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของตลาด การกำหนดอายุกิจการยังเป็นการผลักดันให้บริษัทที่มีอายุกิจการน้อยได้มีโอกาสสร้างสรรค์ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เนื่องจากบริษัทที่มีอายุน้อยมักจะมีลักษณะเฉพาะคือ มีนวัตกรรมที่ช่วยสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและการให้บริการ มีความสามารถในการปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดเทคโนโลยีด้วย

การกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนด้วยขนาดกิจการ ไม่ที่จะเป็นการกำหนดด้วยขนาดกิจการจากสินทรัพย์รวม จำนวนพนักงาน และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร และกำหนดขนาดกิจการจากรายได้จากการขายสินค้าและบริการในรอบระยะเวลาบัญชี ทุนจดทะเบียนของ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงการช่วยเหลือบริษัทขนาดเล็กที่ยังขาดความเชี่ยวชาญในการดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน การจัดซื้อ การขาย การผลิต การจ้างงาน การจัดการพนักงาน การคาดคะเนอนาคต การวิเคราะห์การตลาด การวิเคราะห์กระแสเงินสด การประมาณการยอดขายและค่าใช้จ่าย เป็นต้น การกำหนดขนาดกิจการยังสะท้อนให้เห็นถึงการผลักดันและการส่งเสริมให้บริษัทที่มีศักยภาพในการเติบโตสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้อย่างเต็มที่ด้วย เนื่องจากลักษณะเฉพาะของบริษัทขนาดเล็กก็มักจะสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ และมีแนวโน้มในการสร้างสรรค์นวัตกรรมมากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ ทั้งนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมบริการ นวัตกรรมกระบวนการ และนวัตกรรมการบริหารจัดการเพื่อจะสร้างรายได้เปรียบเชิงการแข่งขันและผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตต่อไปได้

การกำหนดภาคธุรกิจให้กับบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนนั้น มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรไม่ได้กำหนดภาคธุรกิจเพื่อให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ภาคธุรกิจใดภาคธุรกิจหนึ่ง บริษัทสามารถทำการค้ารวมถึงการวิจัยและพัฒนาที่จะนำไปสู่การค้าที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้ในหลากหลายกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้การดำเนินธุรกิจมีความเป็นอิสระ สำหรับการกำหนดภาคธุรกิจให้กับบริษัทเป้าหมายตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่

337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นถึงการช่วยเหลือเฉพาะบริษัทที่ประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเท่านั้น จึงอาจทำให้เกิดความไม่เสมอภาคกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากอุตสาหกรรมเป้าหมาย นอกจากนี้ การกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายอาจไม่ครอบคลุมกับอุตสาหกรรมใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและนวัตกรรมอีกด้วย

4.2 เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล

ผู้วิจัยจะแสดงการเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล

หัวข้อ			ไทย		สหราชอาณาจักร			
			กฎกระทรวง (337)	พ.ร.ฎ. (636)	SEIS	EIS	VCT	
สิทธิประโยชน์ทางภาษี	เมื่อทำการลงทุน	ลดหย่อนภาษีเงินได้	≤ 100,000 บาท	-	ร้อยละ 50	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	
		ลงทุน (สูงสุด)	ไม่จำกัด		100,000 ปอนด์	1 ล้านปอนด์	200,000 ปอนด์	
		ลดหย่อนภาษีกำไรจากการขายหุ้น	เมื่อ Re-invest	-	-	ร้อยละ 50	-	-
			เมื่อลงทุนในธุรกิจอื่นในโครงการเดิม	-	-	-	ร้อยละ 100	-
			ลงทุน (สูงสุด)	-	-	100,000 ปอนด์	ไม่จำกัด	-
	ลดหย่อนภาษีมรดก	-	-	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	-		
	ระยะเวลา			2 ปี	2 ปี			
	เมื่อได้รับรายได้	ยกเว้นภาษี	เงินปันผล	-	/	-	-	/
			ดอกเบี้ย	-	-	-	-	-
	เมื่อโอนหุ้น	ยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการโอนหุ้น		-	/	/	/	/
ลดหย่อนภาษีกำไรจากการขายหุ้น		-	-	/	/	-		

ผลการศึกษาดังกล่าวที่ 4.2 ผู้วิจัยจะพิจารณาสีทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศไทย กับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล ดังนี้

4.2.1 สิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อทำการลงทุนเริ่มแรกหรือเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมา ลงทุนต่อ (Re-invest)

ผลการเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อทำการลงทุนเริ่มแรก พบว่า มาตรการ ภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรจะลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อทำการลงทุน เริ่มแรกให้แก่ผู้ลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของการลงทุนไม่เกิน 100,000 ปอนด์ต่อปี ในอัตราร้อย ละ 30 ของการลงทุนไม่เกิน 1 ล้านปอนด์ต่อปี และในอัตราร้อยละ 30 ของการลงทุนไม่เกิน 200,000 ปอนด์ต่อปี ตามลำดับ หากผู้ลงทุนนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) นักลงทุนในโครงการ SEIS จะได้รับยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นในอัตราร้อยละ 50 ของการ ลงทุนไม่เกิน 100,000 ปอนด์ หรือหากผู้ลงทุนในโครงการ EIS นำกำไรจากการขายหุ้นไปลงทุน ในธุรกิจอื่นในโครงการ EIS ภายในระยะเวลา 3 ปี นักลงทุนในโครงการ EIS จะมีภาษีกำไรจาก การขายหุ้นรอการตัดบัญชี (Capital gain tax deferral) ในอัตราร้อยละ 100 ของการลงทุน โดยไม่ จำกัดจำนวนการลงทุนสูงสุดต่อปี แต่จะต้องชำระภาษีเมื่อขายหุ้นหรือได้ถอนการลงทุนในอนาคต และในกรณีที่ผู้ลงทุนเสียชีวิตจะมีการลดหย่อนภาษีมรดกในอัตราร้อยละ 100 ของการลงทุน ภายใน 2 ปีที่มีการถือหุ้น

สำหรับมาตรการภาษีตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทยจะ ลดหย่อนภาษีเงินได้ให้แก่ผู้ลงทุนบุคคลที่ลงทุนในบริษัทเป้าหมายเป็นจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่ เกิน 100,000 บาท โดยไม่จำกัดจำนวนการลงทุนสูงสุดต่อปี ส่วนการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วม ลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 นักลงทุนจะไม่ได้รับ ลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนแต่อย่างใด

จะเห็นได้ว่า มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรจะ ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อทำการลงทุนเริ่มแรกและเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ เพิ่มเติมให้แก่ผู้ลงทุนในหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อทำการลงทุน เริ่มแรก การยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) หรือภาษีกำไรจากการขายหุ้นรอการตัดบัญชี เมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นไปลงทุนในธุรกิจ

อื่นในโครงการเดิม และการลดหย่อนภาษีมรดกเมื่อนักลงทุนเสียชีวิต โดยคิดเป็นอัตราร้อยละของการลงทุนที่จำกัด/ไม่จำกัดการลงทุนสูงสุดต่อปี ขณะที่มาตรการภาษีตามกฎหมายฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทยได้กำหนดรูปแบบการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนไว้เพียงรูปแบบเดียว คือ การลดหย่อนภาษีเงินได้เป็นจำนวนเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินเพดานสูงสุดที่กำหนดไว้ โดยไม่จำกัดจำนวนการลงทุนสูงสุดต่อปี ส่วนมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 นักลงทุนจะไม่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อทำการลงทุนแต่อย่างใด

การลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรสะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะกระตุ้นให้นักลงทุนตัดสินใจร่วมลงทุนในบริษัทที่มีศักยภาพแต่มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากการตัดสินใจร่วมลงทุนจะเพิ่มโอกาสให้บริษัทที่มีศักยภาพในการเติบโตสามารถสร้างสรรค่นวัตกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้

การลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกด้วยอัตราร้อยละที่แตกต่างกันในแต่ละโครงการจะเป็นทางเลือกให้นักลงทุนได้พิจารณาลงทุนในช่วงระยะใดๆ ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการและความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ไม่ว่าจะเป็นช่วงระยะที่บริษัทเพิ่งเริ่มประกอบกิจการหรือช่วงระยะที่บริษัทขยายกิจการ นอกจากนี้ การลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนยังทำให้นักลงทุนมีโอกาสได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนักลงทุนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจะมีสิทธิ์ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนโดยทันที โดยคิดเป็นอัตราร้อยละของจำนวนเงินลงทุนต่อปีสูงสุดที่จำกัดไว้ มีผลทำให้มูลค่าการลงทุนแรกเริ่มลดลง

การลดหย่อนภาษีเงินได้โดยคิดเป็นจำนวนที่จำกัดไว้โดยไม่เกินเพดานที่กำหนดตามกฎหมายฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่านักลงทุนจะลงทุนเกินกว่าจำนวน 100,000 บาทมากน้อยเพียงใด นักลงทุนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมก็จะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้เพียง 100,000 บาทเท่านั้น จึงอาจทำให้นักลงทุนที่มีการลงทุนมากกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมและไม่จูงใจที่จะร่วมลงทุนเป็นจำนวนมาก

มาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยไม่ได้ลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกให้แก่ นักลงทุนที่ลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุน ทั้งนี้อาจสะท้อนถึงความตั้งใจกระตุ้นการร่วมลงทุนที่ไม่เพียงพอกับวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้ว่าภาครัฐต้องการขยายขนาดกิจการเงินร่วมลงทุนและสนับสนุนธุรกิจที่ใช้นวัตกรรม

เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มแต่ประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันทางการเงิน และผลักดันให้นักลงทุนร่วมลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนที่มีระบบการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ มีมาตรฐาน และมุ่งหวังให้บริษัทเป้าหมายเติบโตอย่างมั่นคงตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองเข้าไประดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้ในที่สุด

การลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) ในโครงการ SEIS หรือภาษีกำไรจากการขายหุ้นรอการตัดบัญชี เมื่อนำกำไรไปลงทุนในธุรกิจอื่นในโครงการ EIS ในสหราชอาณาจักรสะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะทำให้นักลงทุนทำการลงทุนในระยะยาวได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเพิ่มโอกาสให้บริษัทสามารถทำกำไรและขยายกิจการเพื่อสร้างผลตอบแทนกลับสู่ นักลงทุน อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายเริ่มต้นสูงหรือบริษัทที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเติบโต นอกจากนี้ ยังเพิ่มโอกาสให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนมากขึ้นภายหลังจากที่ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกแล้ว เนื่องจากการยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อมีผลทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสุทธิเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับภาษีกำไรจากการขายหุ้นรอการตัดบัญชีที่มีผลทำให้มูลค่าการลงทุนสุทธิเริ่มแรกลดลง จึงทำให้นักลงทุนมีโอกาสได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม มาตรการภาษีตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยไม่ได้กำหนดการยกเว้นภาษีสำหรับรายได้จากการโอนหุ้นเมื่อนำกลับมาลงทุนต่อแต่อย่างใด ทั้งนี้อาจทำให้บริษัทเป้าหมายขาดความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจโดยเฉพาะบริษัทที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือบริษัทที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการคืนทุนนาน

4.2.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อได้รับรายได้ระหว่างการลงทุน

มาตรการภาษีตามโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักรจะยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากทรัสต์ในโครงการ VCT ให้แก่นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

สำหรับมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยจะยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนให้แก่นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล และยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทเป้าหมายให้แก่กิจการเงินร่วมลงทุน

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็มาตรการภาษีตามโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร หรือ มาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย นักลงทุนก็จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์

การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์ ให้แก่นักลงทุนสะท้อนให้เห็นถึงการจูงใจทางภาษีให้แก่นักลงทุนที่สนใจนโยบายการจ่ายเงินปันผลจากบริษัทลงทุน อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนคุณภาพของการลงทุน เนื่องจากการจ่ายเงินปันผลสะท้อนผลการดำเนินงานเชิงบวก นักลงทุนต้องอาศัยระยะเวลาในการลงทุน การดำเนินงานของผู้ประกอบการ และการบริหารอย่างมืออาชีพของกิจการเงินร่วมลงทุน ซึ่งการดำเนินงานในช่วงแรกนักลงทุนอาจไม่ได้รับรายได้จากเงินปันผลเพราะนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทขนาดเล็กมีความไม่แน่นอนและบริษัทมักจะนำเงินมาสร้างทรัพย์สินเพื่อให้บริษัทมีผลประกอบการที่ดี การจ่ายเงินปันผลในอัตราคงที่ที่เกิดขึ้นเมื่อผลประกอบการของบริษัทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

4.2.3 สิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อมีการขายหุ้น

มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักรจะยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น และลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นให้แก่นักลงทุน สำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT มาตรการภาษีจะยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นที่ได้รับจากทรัสต์ VCT ให้แก่นักลงทุน และจะยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรจากการขายทรัพย์สินใดๆ ให้แก่ทรัสต์ VCT

สำหรับมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยจะยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายได้จากการโอนหุ้นที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนให้แก่นักลงทุน และจะยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายได้จากการโอนหุ้นที่ได้รับจากบริษัทเป้าหมายให้แก่กิจการเงินร่วมลงทุน

จะเห็นได้ว่า มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักรจะยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นที่ได้รับจากบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ SEIS และ EIS และลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นให้แก่นักลงทุน ส่วนการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT นักลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นที่ได้รับจากทรัสต์ VCT ขณะที่มาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ.

(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยมีเพียงแต่การยกเว้นภาษีสำหรับรายได้จากการ โอนหุ้นที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนให้แก่นักลงทุนเท่านั้น

การยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการ โอนหุ้นสะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมคุณภาพของการลงทุน เนื่องจากกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการ โอนหุ้นเป็นผลตอบแทนจากการลงทุนที่เกิดจากผลกำไรส่วนต่างจากราคาหุ้น ทั้งนี้เป็นการสะท้อนการเติบโตของมูลค่าบริษัทแบบก้าวกระโดดและรวดเร็วเป็นหลายเท่าตัว อีกทั้งยังแสดงถึงผลลัพธ์จากการดำเนินงานเชิงบวก เช่น การขยายกิจการ การเติบโตทางด้านทรัพย์สิน การเพิ่มขึ้นของรายได้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ต้องอาศัยระยะเวลาในการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ประกอบกับความร่วมมือกันระหว่างนักลงทุน บริษัทลงทุน และผู้ประกอบการ นอกจากนี้ การยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการ โอนหุ้นยังเพิ่ม โอกาสให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนมากขึ้น เนื่องจากกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการ โอนหุ้นจะไม่ถูกนำมารวมคำนวณภาษี มีผลทำให้นักลงทุนมี โอกาสได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนมากขึ้น โดยเฉพาะนักลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรก

การลดผลขาดทุนจากการขายหุ้น ให้แก่นักลงทุนใน โครงการ SEIS และ EIS สะท้อนให้เห็นถึงการบรรเทาทางภาษีและการชดเชยความเสี่ยงจากการลงทุนที่ผ่านมา เนื่องจากผลขาดทุนจากการขายหุ้นเกิดจากส่วนต่างของราคาเมื่อเทียบกับราคาหุ้น และสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินงานเชิงลบ ทำให้นักลงทุนสูญเสียเงินลงทุนจากการลงทุน นอกจากนี้ การลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นด้วยการนำผลขาดทุนจากการขายหุ้นทั้งหมดซึ่งได้หักออกจากการลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้ไว้แล้วมาหักกับอัตราภาษีเงินได้ของนักลงทุนในปีภาษีที่ขายหุ้นหรือปีก่อนหน้า มีผลทำให้ผลขาดทุนจากการลงทุนลดลงด้วย โดยเฉพาะนักลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกแล้ว

บทที่ 5

บทสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุป อภิปราย และเสนอแนะผลการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนบุคคลที่ลงทุนในบริษัทเป้าหมายตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) และการลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย เปรียบเทียบกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับนักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ SEIS และ EIS และการลงทุนผ่านทรัสต์ที่มีคุณสมบัติตามโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทั้งเอกสาร บทความ วารสาร ข่าวสาร คู่มือ และเว็บไซต์ทั้งในและต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 ถึง พ.ศ. 2561 ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรสำหรับกิจการเงิน
ร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล

หัวข้อ		ไทย		สหราชอาณาจักร				
		กฎกระทรวง (337)	พ.ร.ฎ. (636)	SEIS	EIS	VCT		
คุณสมบัติ/เงื่อนไขของผู้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี	นักลงทุนและกิจการลงทุน	บุคคลธรรมดา	/	/	/	/		
		นิติบุคคล	-	/	-	-	/	
		equity	/	/	/	/	/	
		debt	-	-	-	-	/	
		ระยะเวลา	≥ 2 ปี	-	≥ 3 ปี	≥ 3 ปี	≥ 5 ปี	
	บริษัท/ทรัสต์	สถานะ	-	Unlisted	-	-	listed	
	บริษัทที่ได้รับการลงทุน	ขนาดกิจการ	อายุกิจการ	-	-	≤ 2 ปี	-	-
			สินทรัพย์	-	-	200,000 ปอนด์	15 ล้านปอนด์ก่อนการลงทุน และ 16 ล้านปอนด์หลังการลงทุน	16 ล้านปอนด์ก่อนการลงทุน และ 16 ล้านปอนด์หลังการลงทุน
			พนักงาน	-	-	≤ 25 คน	≤ 250 คน	≤ 250 คน
			รายได้	≤ 30 ล้านบาท	≤ 30 ล้านบาท	-	-	-
ทุนจดทะเบียน		≤ 5 ล้านบาท	≤ 5 ล้านบาท	-	-	-		
ภาครัฐกิจ		10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย	10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย	-	-	-		
สถานะ	Unlisted	Unlisted	Unlisted	Unlisted	Unlisted			
สิทธิประโยชน์ทางภาษี	เมื่อทำการลงทุน	ลดหย่อนภาษีเงินได้	≤ 100,000 บาท	-	ร้อยละ 50	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	
		ลงทุน (สูงสุด)	ไม่จำกัด	-	100,000 ปอนด์	1 ล้านปอนด์	200,000 ปอนด์	
		ลดหย่อนภาษีกำไรจากการขายหุ้น	เมื่อ Re-invest	-	-	ร้อยละ 50	-	-
			เมื่อลงทุนในธุรกิจอื่นในโครงการเดิม	-	-	-	ร้อยละ 100	-
	ลงทุน (สูงสุด)		-	-	100,000 ปอนด์	ไม่จำกัด	-	
	ลดหย่อนภาษีมรดก	-	-	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	-		
	ระยะเวลา	-	-	2 ปี	2 ปี	-		
	เมื่อได้รับรายได้	ยกเว้นภาษี	เงินปันผล	-	/	-	-	/
			ดอกเบี้ย	-	-	-	-	-
	เมื่อโอนหุ้น	ยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการโอนหุ้น	-	/	/	/	/	
ลดผลขาดทุนจากการขายหุ้น		-	-	/	/	-		

5.1.1 คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

จากผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี พบว่า การกำหนดสถานะบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลให้แก่นักลงทุนขึ้นอยู่กับมาตรการภาษีที่แตกต่างกันในแต่ละโครงการ ไม่ว่าจะเป็นโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร หรือ มาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย

การกำหนดเงื่อนไขของการลงทุนในโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักร นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาจะต้องทำการลงทุนแบบ equity โดยมาตรการภาษีได้กำหนดระยะเวลาในการถือหุ้นขั้นต่ำ เช่นเดียวกับการลงทุนในบริษัทเป้าหมายตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทย สำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจะสามารถทำการลงทุนแบบ equity หรือ debt โดยมาตรการภาษีได้กำหนดระยะเวลาในการถือครองทรัพย์สินขั้นต่ำไว้ ขณะที่การลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย นักลงทุนจะต้องทำการลงทุนแบบ equity และมาตรการภาษีไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการถือหุ้นขั้นต่ำไว้

การกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของบริษัทลงทุนหรือทรัสต์ และบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุน บริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนในโครงการ SEIS มีลักษณะคล้ายคลึงกับโครงการ EIS บริษัทจะถูกกำหนดด้วยอายุกิจการ ขนาดกิจการ และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ขณะที่บริษัทเป้าหมายตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทย จะถูกกำหนดขนาดกิจการ ภาคธุรกิจ และสถานะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ สำหรับการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร ทรัสต์ VCT จะต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และจะต้องลงทุนในบริษัทที่ถูกกำหนดด้วยขนาดกิจการ และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ขณะที่การลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย กิจการเงินร่วมลงทุนจะต้องไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนจะต้องจดทะเบียนกับ ก.ล.ต. ภายในเวลาที่กำหนด และจะต้อง

ลงทุนในบริษัทเป้าหมายที่ถูกกำหนดด้วยขนาดกิจการ ภาคธุรกิจ และสถานะการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

การกำหนดขนาดกิจการให้กับบริษัทเป้าหมายในประเทศไทยด้วยรายได้จากการประกอบกิจการและทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ได้หมายรวมไปถึงบริษัทที่มีอายุกิจการน้อยกว่า 2 ปี ดังนั้น ไม่ว่านักลงทุนจะส่งเสริมการลงทุนในบริษัทที่มีอายุกิจการน้อยหรือมากกว่า 2 ปีก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนเหมือนกัน ทำให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอาจไม่ได้ช่วยส่งเสริมบริษัทที่มีอายุกิจการน้อยแต่มีศักยภาพมากได้อย่างมากนัก เพราะนักลงทุนไม่อาจยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้

การกำหนดภาคธุรกิจให้กับบริษัทเป้าหมายในประเทศไทยด้วยการกำหนดให้บริษัทจะต้องใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเท่านั้นจะทำให้บริษัทที่ประกอบกิจการนอกกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายไม่ได้รับการสนับสนุนจึงอาจสร้างความไม่เป็นธรรมให้กับบริษัทที่ประกอบกิจการนอกกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายตามลักษณะของภาษีอากรที่ดีได้ นอกจากนี้ อาจไม่จูงใจให้นักลงทุนทำการลงทุนในบางกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้องใช้ฐานความรู้ ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ใช้เงินลงทุนมาก และใช้ระยะเวลาในการคืนทุนนานได้อย่างต่อเนื่อง

5.1.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล

จากผลการเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล พบว่า สิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อทำการลงทุนเริ่มแรกหรือเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) ในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรมีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อทำการลงทุนเริ่มแรก การยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) หรือภาษีกำไรจากการขายหุ้นรอการตัดบัญชีเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นไปลงทุนในธุรกิจอื่นในโครงการเดิม และการลดหย่อนภาษีมรดกเมื่อนักลงทุนเสียชีวิต โดยคิดเป็นอัตราร้อยละของการลงทุนที่จำกัด/ไม่จำกัด การลงทุนสูงสุดต่อปี ขณะที่มาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทยได้กำหนดรูปแบบการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนไว้เพียงรูปแบบเดียว คือ การลดหย่อนภาษีเงินได้เป็นจำนวนเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินเพดานสูงสุดที่กำหนดไว้ โดยไม่จำกัดจำนวนการ

ลงทุนสูงสุดต่อปี ส่วนมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 นักลงทุนจะไม่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อทำการลงทุนแต่อย่างใด

สำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อได้รับรายได้ระหว่างการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการภาษีตามโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร หรือมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย นักลงทุนก็จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์ และสิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อมีการขายหุ้น มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS และ EIS ในสหราชอาณาจักรจะยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นที่ได้รับจากบริษัทที่มีคุณสมบัติตามโครงการ SEIS และ EIS และลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นให้แก่นักลงทุน ส่วนการลงทุนผ่านทรัสต์ในโครงการ VCT นักลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นที่ได้รับจากทรัสต์ VCT เช่นเดียวกับการยกเว้นภาษีสำหรับรายได้จากการโอนหุ้นที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนให้แก่นักลงทุนในมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร สำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคลเพื่อส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจสตาร์ทอัพนวัตกรรม ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการศึกษาคคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล ดังนี้

5.2.1 คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี พบว่า การกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของนักลงทุนและการลงทุนนั้น มาตรการภาษีตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย และมาตรการภาษีในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรได้กำหนดให้นักลงทุนที่มีสถานะบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลทำการลงทุนแบบ equity ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การลงทุนแบบ equity สะท้อนให้เห็นถึงสิทธิความเป็นเจ้าของกิจการของนักลงทุน นักลงทุนประเภทนี้เหมาะกับการลงทุนในบริษัทขนาดเล็กที่มีความเสี่ยงสูงและต้องการเงินทุนในช่วงระยะเริ่มแรก นอกจากนี้

มาตรการภาษีในโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร ได้กำหนดให้นักลงทุนทำการลงทุนแบบ debt ซึ่งแตกต่างจากมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่าการลงทุนแบบ debt สะท้อนให้เห็นถึงทางเลือกของการลงทุนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะ นักลงทุนจะแบกรับความเสี่ยงต่ำกว่าการลงทุนแบบ equity เนื่องจากเป็นการลงทุนในธุรกิจขนาดเล็กถึงขนาดกลางที่ก่อตั้งขึ้นมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังนั้น บริษัทจึงมีความมั่นคงและมีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการแล้ว หากแต่บริษัทยังคงต้องการเงินทุนเพื่อขยายกิจการ และขยายตลาด หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งเพิ่มเติม สอดคล้องกับการศึกษาของ Ibrahim (2010) สรุปไว้ว่าการลงทุนแบบ debt จะช่วยจูงใจผู้ให้กู้ยืมที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดความร่วมมือกันกับกิจการเงินร่วมลงทุนในการตรวจสอบผู้ประกอบการ ติดตามโครงสร้างเงินทุน และช่วยทำให้อัตราผลตอบแทนภายในกิจการเงินร่วมลงทุนดีขึ้น และการศึกษาของ González-Urbe and Mann (2018) สรุปไว้ว่าการลงทุนแบบ debt จะจูงใจผู้ให้กู้ยืมที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษมากกว่าผู้ให้กู้ยืมแบบเดิม

การกำหนดระยะเวลาในการถือหุ้นขั้นต่ำเมื่อมีการลงทุนนั้น มาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการถือหุ้นขั้นต่ำซึ่งแตกต่างจากมาตรการภาษีในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่าการกำหนดระยะเวลาในการถือหุ้นขั้นต่ำสะท้อนให้เห็นถึงการป้องกันการลงทุนในระยะสั้น การลงทุนระยะสั้นโดยทั่วไป เป็นการลงทุนน้อยกว่า 3 ปี ดังนั้น การกำหนดระยะเวลาในการลงทุนตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปจะทำให้บริษัทมีโอกาสขยายกิจการและดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง การกำหนดระยะเวลาในการถือครองขั้นต่ำยังช่วยป้องกันไม่ให้นักลงทุนเครดิตภาษีจากการลงทุนก่อนกำหนดเวลาอีกด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ Chai and Goyal (2008) สรุปไว้ว่าการถือหุ้นขั้นต่ำจะช่วยลดการลงทุนในระยะสั้นและป้องกันการขายหุ้นหลังจากได้รับการเครดิตภาษีจากการลงทุนเริ่มแรก สำหรับการลงทุนที่น้อยกว่าการถือหุ้นขั้นต่ำเป็นความเสี่ยงของนักลงทุนที่ลงทุนด้วยวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนทางภาษีเท่านั้น (Boyns et al, 2003)

การกำหนดอายุกิจการให้กับบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุนตามโครงการ SEIS ในสหราชอาณาจักรซึ่งแตกต่างจากมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่าการกำหนดอายุกิจการสะท้อนให้

เห็นถึงการช่วยเหลือบริษัทที่มีอายุกิจการน้อย เนื่องจากบริษัทที่มีอายุกิจการน้อย หรือมีการดำเนินธุรกิจน้อยกว่า 2 ปี มักจะมีโครงสร้างองค์กรที่ไม่ชัดเจน ต้องการเงินทุนให้ครอบคลุมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีสินค้าและการให้บริการน้อยและยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของตลาด การกำหนดอายุกิจการยังเป็นการผลักดันให้บริษัทที่มีอายุกิจการน้อยได้มีโอกาสสร้างสรรค์ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เนื่องจากบริษัทที่มีอายุน้อยมักจะมีลักษณะเฉพาะคือ มีนวัตกรรมที่ช่วยสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและการให้บริการ มีความสามารถในการปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดเทคโนโลยีด้วย สอดคล้องกับ วิน พรหมแพทย์ (2552) อธิบายถึงลักษณะของบริษัทเกิดใหม่ (New Ventures) ไว้ว่า เป็นธุรกิจเพิ่งเริ่มประกอบการ ยังไม่มีรายได้จากการประกอบกิจการหรือมีรายได้เพียงเล็กน้อย หากประสบความสำเร็จก็จะมีโอกาสเติบโตอย่างรวดเร็วและมีกำไรมาก มูลค่าหุ้นที่ลงทุนก็จะสูงขึ้นมา แต่ความสำเร็จอาจเกิดขึ้นเพียงร้อยละ 10 – 20 เท่านั้น เนื่องจากการลงทุนในบริษัทที่มีความเสี่ยงสูง และการศึกษาของ European Commission (2017) อธิบายถึงลักษณะของบริษัทที่มีอายุน้อยไว้ว่า บริษัทจะมีประวัติการดำเนินธุรกิจน้อย ไม่มีหลักประกันทางการเงิน และมีข้อมูลจำกัดให้แก่นักลงทุน

การกำหนดขนาดกิจการให้กับบริษัทที่ได้รับการร่วมลงทุน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการภาษีตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย ซึ่งกำหนดขนาดกิจการด้วยรายได้จากการประกอบกิจการและทุนจดทะเบียนชำระแล้ว หรือมาตรการภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร ซึ่งกำหนดด้วยสินทรัพย์รวมและจำนวนพนักงานนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การกำหนดขนาดกิจการสะท้อนให้เห็นถึงการช่วยเหลือบริษัทขนาดเล็กที่ยังขาดความเชี่ยวชาญในการดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ การผลักดันและการส่งเสริมให้บริษัทที่มีศักยภาพในการเติบโตสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้อย่างเต็มที่ด้วย เนื่องจากลักษณะเฉพาะของบริษัทขนาดเล็กมักจะสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ และมีแนวโน้มในการสร้างสรรค์นวัตกรรมมากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ ทั้งนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมบริการ นวัตกรรมกระบวนการ และนวัตกรรมการบริหารจัดการเพื่อจะสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันและผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตต่อไปได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Almus and Nerlinger (2000), Calvo (2006), Petrunia (2008) และ Investopedia (2018) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า บริษัทขนาดเล็กมีศักยภาพในการเติบโตมากกว่าบริษัทขนาด

ใหญ่ และมีแนวโน้มของการเกิดนวัตกรรมมากกว่าบริษัทขนาดใหญ่ (Yusof, et al , 2011) ส่วนในแง่ของการกำหนดขนาดด้วยจำนวนพนักงาน จากผลการศึกษาของ Indarti and Langenberg (2004) พบว่า การกำหนดขนาดกิจการด้วยจำนวนพนักงานไม่มีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับความสำเร็จของธุรกิจ แต่การศึกษาของ ขวัญปกัสสร จานทอง (2557) พบว่า ขนาดกิจการส่งผลเชิงบวกกับการมุ่งประกอบกิจการ เนื่องจากยิ่งกิจการมีจำนวนพนักงานมากขึ้น ยิ่งทำให้การทำงานมีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานเชิงรุก และยอมรับความเสี่ยงได้

การกำหนดภาคธุรกิจให้กับบริษัทที่ได้รับการลงทุนนั้น มาตรการภายใต้ตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรไม่ได้กำหนดภาคธุรกิจเพื่อให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ภาคธุรกิจใดภาคธุรกิจหนึ่ง บริษัทสามารถทำการค้ารวมถึงการวิจัยและพัฒนาที่จะนำไปสู่การค้าที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้ในหลากหลายภาคอุตสาหกรรมซึ่งแตกต่างกับการกำหนดภาคธุรกิจให้กับบริษัทเป้าหมายที่ประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมในประเทศไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การกำหนดภาคธุรกิจสะท้อนให้เห็นถึงการช่วยเหลือเฉพาะบริษัทที่ประกอบกิจการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเท่านั้น จึงอาจทำให้เกิดความไม่เสมอภาคกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากอุตสาหกรรมเป้าหมาย นอกจากนี้ การกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายอาจไม่ครอบคลุมกับอุตสาหกรรมใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและนวัตกรรมอีกด้วย

สอดคล้องกับการศึกษาของ นิสารัตน์ พุ่มฉัตร (2560) ระบุว่า การจำกัดการลงทุนเฉพาะ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจตามโมเดลประเทศไทย 4.0 เนื่องจากกิจการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบธุรกิจนั้นไม่ได้มีเพียงอุตสาหกรรมเพียง 10 อุตสาหกรรมเท่านั้น หากแต่แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 (พ.ศ.2560 – 2579) ยังมีอุตสาหกรรมบางประเภทที่ไม่ได้รับการสนับสนุน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก กลุ่มอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ กลุ่มอุตสาหกรรมเหล็กและโลหะ การ กลุ่มอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล กลุ่มอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ กลุ่มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และกลุ่มอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคระหว่างกิจการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบธุรกิจในกลุ่มที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตาม

พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 และกิจการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการประกอบธุรกิจนอกกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ คณะผู้วิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (2560) ซึ่งสรุปไว้ว่า แม้ว่ากิจการใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายจะคลุมเหตุผลระดับหนึ่ง แต่หากพิจารณากิจการที่มีศักยภาพ พบว่า กิจการที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและมีโอกาสในการพัฒนาที่จะทำให้ประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางแล้ว เช่น อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะแปรรูป อุตสาหกรรมเครื่องจักร อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ คอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ต่างๆ อุตสาหกรรมวิทย์ โทรทัศน์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร อุตสาหกรรมเครื่องมือทางการแพทย์, อุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์ที่ทำงานกับดวงตาและนาฬิกาแบบต่างๆ และอุตสาหกรรมยานยนต์ และจากผลการศึกษาของ สถาบันเคลื่อนที่การปฏิรูปประเทศ (2560) สรุปไว้ว่า มาตรการที่ส่งเสริมการร่วมลงทุนในบริษัทสตาร์ทอัพไม่เอื้อต่อกลุ่มธุรกิจบางกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ธุรกิจชีวภาพซึ่งเป็นธุรกิจที่ใช้ฐานความรู้ ใช้เงินลงทุนมาก และใช้ระยะเวลาในการคืนทุนนาน

อย่างไรก็ตาม อายุกิจการ ขนาดกิจการ และภาคธุรกิจจะสามารถกำหนดหรือยับยั้งนวัตกรรมได้ขึ้นกับสภาพแวดล้อมในแต่ละบริษัท (Moohammad, Aini, and Kamal, 2014)

5.2.2 สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์และนักลงทุนบุคคล พบว่า การลดหย่อนภาษีจากการลงทุนเริ่มแรกนั้น มาตรการภาษีตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 ในประเทศไทยได้ลดหย่อนภาษีเงินได้ให้แก่นักลงทุนบุคคลที่ลงทุนในบริษัทเป้าหมายเป็นจำนวนที่จ่ายจริง แต่จำกัดจำนวนที่ลดหย่อนภาษีเงินได้ไว้เพียง 100,000 บาท เท่านั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า ไม่ว่านักลงทุนจะลงทุนเกินกว่าจำนวน 100,000 บาทมากน้อยเพียงใด นักลงทุนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมก็จะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้เพียง 100,000 บาทเท่านั้น จึงอาจทำให้นักลงทุนที่มีการลงทุนมากกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมและไม่สนใจที่จะร่วมลงทุนเป็นจำนวนมาก

การลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกให้แก่นักลงทุนในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรนั้น คิดเป็นอัตราร้อยละของการลงทุน ขณะที่มาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยที่ไม่มีการลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนให้แก่ นักลงทุน ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกในโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักรสะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะกระตุ้นให้นักลงทุนตัดสินใจร่วม ลงทุนในบริษัทที่มีศักยภาพแต่มีความเสี่ยงสูง การลดหย่อนภาษีในอัตราร้อยละที่แตกต่างกันในแต่ละ โครงการจะเป็นทางเลือกให้นักลงทุนได้พิจารณาลงทุนในช่วงระยะใดๆ ได้อย่างสอดคล้องกับ ความต้องการและความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ไม่ว่าจะเป็นช่วงระยะที่บริษัทเพิ่งเริ่มประกอบกิจการ หรือช่วงระยะที่บริษัทขยายกิจการ และยังทำให้นักลงทุนมีโอกาสได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน เพิ่มมากขึ้น ส่วนมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยไม่ได้ลดหย่อน ภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกให้แก่การลงทุนที่ลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อ กิจการเงินร่วมลงทุน ทั้งนี้อาจสะท้อนถึงความตั้งใจกระตุ้นการลงทุนที่ไม่เพียงพอกับ วัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้ว่าภาครัฐต้องการขยายขนาดกิจการเงินร่วมลงทุนและสนับสนุนธุรกิจที่ ใช้ฐานเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มแต่ประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันทาง การเงิน และผลักดันให้นักลงทุนร่วมลงทุนผ่านกิจการเงินร่วมลงทุนที่มีระบบการบริหารจัดการ อย่างมืออาชีพ มีมาตรฐาน และมุ่งหวังให้บริษัทเป้าหมายเติบโตอย่างมั่นคงตลอดจนสามารถพัฒนา ตนเองเข้าไปประคองทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้ในที่สุด

การลดหย่อนภาษีเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) นั้น มาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 หรือ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ใน ประเทศไทยไม่ได้กำหนดให้มีการลดหย่อนภาษีเงินได้สำหรับรายได้จากการขายหุ้นที่นำกลับมา ลงทุนต่อให้แก่การลงทุน ซึ่งแตกต่างกับมาตรการภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า มาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยอาจทำให้บริษัทเป้าหมายขาดความต่อเนื่องในการดำเนิน ธุรกิจโดยเฉพาะบริษัทที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือบริษัทที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการคืนทุนนาน แต่ การยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้นเมื่อนำกำไรจากการขายหุ้นกลับมาลงทุนต่อ (Re-invest) ให้แก่นักลงทุนในโครงการ SEIS เช่นเดียวกับภาษีกำไรจากการขายหุ้นรอกการตัดบัญชี เมื่อยกขายหุ้นเพื่อไป

ลงทุนในธุรกิจอื่นในโครงการ EIS ในสหราชอาณาจักร สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะทำให้นักลงทุนทำการลงทุนในระยะยาวได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเพิ่มโอกาสให้บริษัทสามารถทำกำไรและขยายกิจการเพื่อสร้างผลตอบแทนกลับสู่ผู้ลงทุน อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือบริษัทบางกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายเริ่มต้นสูงหรือบริษัทที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเติบโต นอกจากนี้ ยังเพิ่มโอกาสให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนมากขึ้นภายหลังจากที่ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกแล้ว

สอดคล้องกับการศึกษาของ European Commission (2017) ระบุว่า การบรรเทาทางภาษีเมื่อทำการลงทุนจะสร้างความเชื่อมั่น เพิ่มแรงจูงใจ และหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการลงทุนให้นักลงทุน และการศึกษาของ Boyns et al (2003) ได้กล่าวไว้ว่า การบรรเทาทางภาษีส่วหน้าเป็นรูปแบบทางภาษีที่ดึงดูดใจนักลงทุนที่มีศักยภาพมากที่สุด และช่วยลดอุปสรรคในการลงทุนนอกระบบ นักลงทุนสามารถหักเป็นส่วนแบ่งของการลงทุนได้ทันทีในปีภาษีนั้นๆ และยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ว่า การจูงใจทางภาษีส่วหน้าเป็นเครื่องมือที่สร้างแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด การเครดิตภาษีจากการลงทุนทำให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น (OECD, 2001)

สิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อได้รับรายได้ระหว่างการลงทุนไม่ว่าจะเป็นมาตรการภาษีตามโครงการ VCT ในสหราชอาณาจักร หรือมาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทย นักลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายได้จากเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การยกเว้นภาษีสำหรับรายได้ที่ได้รับระหว่างการลงทุนจะจูงใจนักลงทุนที่สนใจนโยบายการจ่ายเงินปันผลจากบริษัทลงทุน การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลจะจูงใจนักลงทุนที่สนใจนโยบายการจ่ายเงินปันผลจากบริษัทลงทุน อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนคุณภาพของการลงทุน เนื่องจากการจ่ายเงินปันผลสะท้อนผลการดำเนินงานเชิงบวก นักลงทุนต้องอาศัยระยะเวลาในการลงทุน การดำเนินงานของผู้ประกอบการ และการบริหารอย่างมืออาชีพของกิจการเงินร่วมลงทุน ซึ่งการดำเนินงานในช่วงแรกนักลงทุนอาจไม่ได้รับรายได้จากเงินปันผลเพราะนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทขนาดเล็กก็มีความไม่แน่นอนและบริษัทมักจะนำเงินมาสร้างทรัพย์สินเพื่อให้บริษัทมีผลประกอบการที่ดี การจ่ายเงินปันผลในอัตราคงที่ที่เกิดขึ้นเมื่อผลประกอบการของบริษัทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สอดคล้องกับการศึกษาของ European Commission (2017) ซึ่งสรุปไว้ว่า การบรรเทาทางภาษีเมื่อได้รับรายได้ทั้งเงินปันผลและดอกเบี้ยจะสร้างแรงจูงใจให้นักลงทุนรายใหม่ที่สนใจนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท อย่างไรก็ตาม การศึกษาของ McKaskill (2009) ระบุว่าบริษัทอาจไม่สามารถจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ เนื่องจากกลยุทธ์ทางการเงินของบริษัทจะมุ่งเน้นการเติบโตทางรายได้และผลกำไรเพื่อนำเงินสดมาสร้างทรัพย์สินให้บริษัทเติบโตมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปของ Villalobos (2007) ที่ว่า ความเป็นไปได้ของการจ่ายเงินปันผลเกิดขึ้นน้อยมาก เนื่องจากนักลงทุนและผู้ประกอบการต้องการนำเงินมากระตุ้นการเติบโตของบริษัทให้มีผลประกอบการที่ดี

สิทธิประโยชน์ทางภาษีเมื่อมีการขายหุ้น มาตรการภาษีตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ. 2560 ในประเทศไทยได้ยกเว้นภาษีสำหรับรายได้จากการขายหุ้นที่ได้รับจากกิจการเงินร่วมลงทุนหรือทรัสต์เพื่อกิจการเงินร่วมลงทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเช่นเดียวกับมาตรการภาษีตามโครงการ SEIS EIS และ VCT ในสหราชอาณาจักร ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการโอนหุ้นสะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมคุณภาพของการลงทุน เนื่องจากกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการโอนหุ้นเป็นผลตอบแทนจากการลงทุนที่เกิดจากผลกำไรส่วนต่างจากราคาหุ้น ทั้งนี้เป็นการสะท้อนการเติบโตของมูลค่าบริษัทแบบก้าวกระโดดและรวดเร็วเป็นหลายเท่าตัว อีกทั้งยังแสดงถึงผลลัพธ์จากการดำเนินงานเชิงบวกซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ประกอบกับความร่วมมือกันระหว่างนักลงทุน บริษัทลงทุน และผู้ประกอบการ นอกจากนี้การยกเว้นภาษีกำไรจากการขายหุ้น/รายได้จากการโอนหุ้นยังเพิ่มโอกาสให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ European Commission (2017) สรุปไว้ว่า การบรรเทาทางภาษีกำไรจากการขายหุ้นจะช่วยส่งเสริมคุณภาพการลงทุน การลดอัตราภาษีจะทำให้การประกอบกิจการน่าสนใจมากขึ้น นักลงทุนต้องการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนมากขึ้น และการศึกษาของ Poterba (1989a, 1989b) สรุปไว้ว่า อัตราภาษีที่สูงกว่าจะทำให้ผลตอบแทนหลังหักภาษีน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการลงทุนในรูปแบบอื่นๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ Da Rin et al. (2005) สรุปไว้ว่า การลดอัตราภาษีกำไรจากการขายหุ้นจะทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนมากขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อหุ้นในช่วงระยะ Early stage และการร่วมลงทุนในธุรกิจที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

อย่างไรก็ตาม มาตรการภาษีตามโครงการ SEIS และ EIS ได้ลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นให้แก่นักลงทุนซึ่งแตกต่างจากมาตรการภาษีตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 337 พ.ศ. 2561 และ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 ในประเทศไทยที่ไม่มีการลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นใดๆ ให้แก่นักลงทุน การลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นสะท้อนให้เห็นถึงการบรรเทาทางภาษีและการชดเชยความเสี่ยงจากการลงทุนที่ผ่านมา เนื่องจากผลขาดทุนจากการขายหุ้นเกิดจากส่วนต่างของราคาเมื่อเทียบกับราคาหุ้น และสะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินงานเชิงลบ ทำให้นักลงทุนสูญเสียเงินลงทุนจากการลงทุน ดังนั้น การลดผลขาดทุนจากการขายหุ้นจึงมีผลทำให้ผลขาดทุนจากการลงทุนลดลง โดยเฉพาะนักลงทุนที่ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้จากการลงทุนเริ่มแรกแล้ว สอดคล้องกับการศึกษาของ European Commission (2017) ระบุว่า การบรรเทาทางภาษีเมื่อมีผลขาดทุนจากการขายหุ้นเป็นการชดเชยผลขาดทุนจากการลงทุน และการสูญเสียรายได้จากการลงทุนไม่ว่าจะเป็นรายได้จากเงินปันผลหรือกำไรจากการขายหุ้น การลดผลขาดทุนจะเป็นการทดแทนการสูญเสียเวลาและเป็นสิ่งจูงใจที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด (Smith and Smithb, 2008)

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. เสนอให้กรมสรรพากรพิจารณาปรับปรุงสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วยการเพิ่มเติมการบรรเทาผลขาดทุน หรือการลดหย่อนภาษีเงินได้เมื่อนำรายได้กลับมาลงทุนต่อเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะทางรายได้ที่อาจเกิดขึ้นตลอดวงจรชีวิตของการลงทุน
2. เสนอให้ภาครัฐยกเลิกการกำหนดกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีหลักเป็นฐานในกระบวนการผลิตและการให้บริการตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ซึ่งได้กำหนดใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย หรือเพิ่มเติมกลุ่มอุตสาหกรรมให้แก่กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีหลักเป็นฐานในกระบวนการผลิตและการให้บริการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

5.4 ข้อจำกัดของการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบมาตรการภาษีในประเทศไทยสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล ตาม พ.ร.ฎ.(ฉบับที่ 636) พ.ศ.2560 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 337 (พ.ศ.

2561) และมาตรการภาษีในสหราชอาณาจักรสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุนและนักลงทุนบุคคล ตาม
โครงการ SEIS EIS และ VCT ผู้วิจัยมีข้อจำกัดในการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบการบริหาร
มาตรการภาษีและการกำหนดบทลงโทษในทางทฤษฎีด้านภาษีอากรจากกรณีศึกษาต่างๆในสหราชอาณาจักร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมสรรพากร. (2545). พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ 396) พ.ศ. 2545. สืบค้น 21 มกราคม 2562 , จาก

<http://www.rd.go.th/publish/2973.0.html>

กรมสรรพากร. (2559ก). พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ ๕๕๗) พ.ศ. ๒๕๕๕. ราชกิจจานุเบกษา, 4-9.

กรมสรรพากร. (2559ข). พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ ๖๐๒) พ.ศ. ๒๕๕๕. ราชกิจจานุเบกษา, 38-41.

กรมสรรพากร. (2559ง). ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 279) เรื่อง
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยกเว้นภาษีเงินได้ของผู้ลงทุนในกิจการเงิน
ร่วมลงทุน. ราชกิจจานุเบกษา, 215-217.

กรมสรรพากร. (2560ก). พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๖) พ.ศ. ๒๕๖๐. ราชกิจจานุเบกษา, 12-17.

กรมสรรพากร. (2560ข). พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ ๖๓๗) พ.ศ. ๒๕๖๐. ราชกิจจานุเบกษา, 18-21.

กรมสรรพากร. (2560ค). ตารางสรุปภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย. เอกสารของกรมสรรพากร, 15-16.

กรมสรรพากร. (2561ก). กฎกระทรวงฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2561) ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร. ราชกิจจานุเบกษา, 1-3.

กรมสรรพากร. (2561ข). พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้น
รัษฎากร (ฉบับที่ ๖๕๘) พ.ศ. ๒๕๖๑. ราชกิจจานุเบกษา, 107-110.

กรมสรรพากร. (2561ง). ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 330) เรื่อง
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่จ่ายเพื่อลง
หุ้นหรือลงทุนในการจัดตั้งหรือเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล. ราชกิจจา
นุเบกษา, 114-115.

กรมสรรพากร. (2562). Angel Investor ลงทุนในหุ้น Startup ลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 1 แสนบาทต่อ
ปี. ข่าวสารกรมสรรพากร, 1.

- ขวัญปลัสสร จานทอง. (2557). อิทธิพลของปัจจัยภูมิหลัง การมุ่งประกอบการ และเครือข่ายทางสังคมต่อความสำเร็จทางธุรกิจของผู้ประกอบการจังหวัดราชบุรี. *บทความวิชาการ*, 19(1), 126 - 130.
- ขวัญรวี ยงตันสกุล และเสาวณี จันทะพงษ์. (2559). “นวัตกรรม”ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ. สืบค้น 24 เมษายน 2561, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/638331>
- คณะผู้วิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย. (2560). โครงการศึกษาแนวทางการคัดเลือกอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของไทยเพื่อผลักดันประเทศให้พ้นกับดักรายได้ปานกลาง. *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์*, 80-81.
- ชัยรัตน์ เอี่ยมกุลวัฒน์. (2558). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร. *เอกสารประกอบการบรรยายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 9-13.
- ทีมงานสตาร์ทอัพไทยแลนด์ .(2560). How to get funding. *นิตยสารสตาร์ทอัพไทยแลนด์*, 1-24.
- ทีมงาน Peerpower. (2560). *Debt crowdfunding vs Equity crowdfunding* ต่างกันอย่างไร?. สืบค้น 24 เมษายน 2561, จาก <https://www.peerpower.co.th/blog/%E0%B8%A5%E0%B8%87%E0%B8%97%E0%B8%B8%E0%B8%99/debt-vs-equity-crowdfunding/>
- ทีมงาน The Bangkok Insight. (2561). ว่าด้วยเรื่อง “Angel Investor”. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.thebangkokinsight.com/50140/>
- ทีมงาน The Bangkok Insight. (2562). 3 แง่ของรัฐร่วมลงทุน startup 1.3 พันล้านบาท. สืบค้น 21 มกราคม 2562, จาก <https://www.thebangkokinsight.com/87379/>
- ชนกฤต นัตราภรณ์ .(2554). แนวทางการพัฒนาธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) ในประเทศไทย. *บทความสำนักนโยบายและการลงทุน*, 1-4.
- นิสารัตน์ พุ่มฉัตร. (2560). *มาตรการภาษีสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุน: ศึกษากรณีการลงทุนในกิจการซึ่งใช้เทคโนโลยีในการประกอบอุตสาหกรรมตามพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 636 พ.ศ.2560* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ). สืบค้น 21 มกราคม 2562 จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/61067>
- ปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี. (2559). เปิดโลก Startup ตอน: Angel Investor vs. Venture Capitalist ใครคือคนที่ใช่สำหรับ Startup . *บทความฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*, 1-2.

- วิน พรหมแพทย์. (2552). *ทางเลือกใหม่ของการลงทุน : หุ้นนอกตลาด (Private Equity)*. สืบค้น 24 เมษายน 2561, จาก <https://mgroonline.com/mutualfund/detail/9520000069107>
- สาธิต บวรสันติสุทธิ. (2561). *ความจริง ความคิด: เราเป็นนักลงทุนแบบไหน*. สืบค้น 24 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.hoonsmart.com/archives/26278>
- สายธาร อุทกนิมิตร. (2561). *ทำไมต้อง Thailand 4.0*. สืบค้น 24 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.thailandplus.tv/?p=10710>
- สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ. (2559). *ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร*. หนังสือทางด้านภาษีอากร (พิมพ์ครั้งที่ 1): เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุรัชย์ ภัทรบรรเจิด. (2562). นโยบายการจ่ายเงินปันผลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ. *บทความวิชาการ*, 1.
- สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. (2560). การปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่. *รายงานด้านเศรษฐกิจ*, 17-43.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2559). *STARTUP. วารสารส่งเสริมการลงทุน*, 27(11), 1-76.
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2559). คณะรัฐมนตรีขยายระยะเวลาสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุน และส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่. *ข่าวกระทรวงการคลัง*, 2.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2560). 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (NEW ENGINE OF GROWTH). *หนังสือของสำนักบริหารกลาง*, 11-28.
- สมาคมไทยผู้ประกอบการธุรกิจเงินร่วมลงทุน. (2560). *WELCOME TO TVCA*. สืบค้น 21 มิถุนายน 2561, จาก <http://tvca.or.th/>

ภาษาต่างประเทศ

- Almus, M., and Nerlinger, E.A. (2000). Testing “Gibrat’s Law” for Young Firms – Empirical Matthias Almus Results for West Germany. *Small Business Economics Paper*, 1.

- Boyns, N., Cox, M., Spires, R., & Hughes, Alan. (2003). Research into the Enterprise Investment Scheme and Venture Capital Trusts. *report prepared for Inland Revenue*, 122-123.
- BVCA. (2019). *About BVCA*. Retrieved March 20, 2019, www.bvca.co.uk.
- Calvo, J. L. (2006). Testing Gibrat's Law for small, young and innovating firms. *Small Business Economics*, 26, 117–123.
- Claessens, M. (2015). *PRODUCT LIFE CYCLE STAGES (PLC) – MANAGING THE PRODUCT LIFE CYCLE*. Retrieved March 20, 2019, <https://marketing-insider.eu/product-life-cycle-stages/>
- CLEARTAX Team. (2018a). *Different stages of Startup Funding*. Retrieved from <https://cleartax.in/s/startup-funding-rounds-life-cycle>
- Chai, J. and Goyal, R. (2008). Tax Concessions and Foreign Direct Investment in the Eastern Caribbean currency Union. *IMF Working Paper*, 24.
- Chancery. (2013). EIS Scheme. *Chancery Guide*, 1-12.
- Christofidis, C. and Debande, O. (2001). Financing Innovative Firm Through Venture Capital. *EIB SECTOR PAPERS*, 1.
- Da Rin, M., Nicodano, G., and Sembenelli, A.(2006). Public Policy and the Creation of Active Venture Capital Markets, *Journal of Public Economics*, 90(8/9), 1699-1723.
- Easson, A. and Zolt, E.M. (2002). TAX INCENTIVES. *Law paper*, 3-6.
- European Commission. (2017). Effectiveness of tax incentives for venture capital and business angels to foster the investment of SMEs and start-ups. *European Commission Final Report*, 37-40
- Founderkit. (2018). *Funding Rounds: All You Need To Know About Startup Financing*. Retrieved from <https://blog.founderkit.co/investment/startup-funding-rounds/>
- Freedman, M.D, and Nutting, M.R. (2015). A Brief History of Crowdfunding. *Freedman-chicago paper*, 1.
- Gov.uk. (2016a). *Tax relief for investors using venture capital schemes*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-tax-relief-for-investors>

- Gov.uk. (2016b). *Tax relief for investors using venture capital schemes*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-tax-relief-for-investors>
- Gov.uk. (2016c). *Use the Enterprise Investment Scheme (EIS) to raise money for your company*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-for-the-enterprise-investment-scheme>
- Gov.uk. (2017a). *Use the Seed Enterprise Investment Scheme to raise money for your company*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-to-use-the-seed-enterprise-investment-scheme>
- Gov.uk. (2018). *Venture Capital Schemes Manual*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/venture-capital-schemes-manual/vcm75460>
- González-Uribe, J., and Mann, W. (2018). New Evidence on Venture Debt, *Financial paper*, 2.
- Hern, A. (2014). *Angel investors and government grants dominate British tech investment*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.theguardian.com/technology/2014/jul/23/angel-investors-government-grants-dominate-british-tech-investment-venture-capital>
- HM Revenue & Customs. (2014). Enterprise Investment Scheme and Seed Enterprise Investment Scheme. *HMRC report*, 16-20.
- HM Revenue & Customs. (2016). Venture Capital Trusts: Introduction to National and Official Statistics. *HMRC document*, 1.
- Ibrahim, D.M. (2010). Debt as Venture Capital, *Paper 1692, 2010 (4)*, 1169.
- Investopedia. (2018). *Small Firm Effect*. Retrieved March 20, 2019, <https://www.investopedia.com/terms/s/smallfirmeffect.asp>
- Kane, T. (2010). The Importance of Startups in Job Creation and Job Destruction. *Kauffman Foundation Research*, 1-8.

- Keuschnigg, C. (2004a). Taxation of a venture capitalist with a portfolio of firms. *Oxford Economic Papers*, 56(2), 285-306.
- Keuschnigg, C. and Nielsen, S. B. (2004a). Start-ups, venture capitalists, and the capital gains tax. *Journal of Public Economics*, 88(5), 1011-1042.
- Keuschnigg, C. and Nielsen, S. B. (2004b). Taxation and Venture Capital Backed Entrepreneurship. *International Tax and Public Finance*, 11(4), 369-390.
- Keuschnigg, C. and Nielsen, S. B. (2004c). Progressive Taxation, Moral Hazard, and Entrepreneurship. *Journal of Public Economic Theory*, 6(3), 471-490.
- Lester, J. & Warda, J. (2014). AN INTERNATIONAL COMPARISON OF TAX ASSISTANCE FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT: ESTIMATES AND POLICY IMPLICATIONS. *SPP Research Paper*, 7(36), 14.
- McKaskill, T. (2009). Raising Angel & Venture Capital Finance. *Finance book*, 6.
- Moohammad, A.Y., Aini, Y.N., and Kamal, E. M. (2014). Influences of Firm Size, Age and Sector on Innovation Behaviour of Construction Consultancy Services Organizations in Developing Countries, *Business Management Dynamics*, 4(4), 1-9.
- OECD. (2001). CORPORATE TAX INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENT. *OECD TAX POLICY STUDY NO. 3*, 6-11.
- OECD. (2002). Entrepreneurship And Growth: Tax Issues. Directorate for Science. *Technology and Industry*, 15-18.
- Petrunia, R. (2008). Does Gibrat's Law hold? Evidence from Canadian retail and manufacturing firms. *Small Business Economics*, 30(2), 201-214.
- Poterba, J. M. (1989a). Venture Capital and Capital Gains Taxation, *Tax Policy and the Economy*, 47-68.
- Poterba, J. M. (1989b). Capital Gains Tax Policy towards Entrepreneurship. *National Tax Journal*, 42(3), 375-389.

- Ramadani, V. (2012). The Importance Of Angel Investors In Financing The Growth Of Small And Medium Sized Enterprises. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 2(7), 306-319.
- Seedrs. (2019a). *EIS Tax Relief*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.seedrs.com/learn/guides/eis-tax-relief>
- Seedrs. (2019b). *SEIS Tax Relief*. Retrieved March 3, 2019, from <https://www.seedrs.com/learn/guides/seis-tax-relief>
- SHERRINGS. (2018). *Thailand Capital gains Income Personal Tax*. Retrieved March 3, 2019, <https://sherrings.com/capital-gains-personal-income-tax-thailand.html>
- Smith, M.H., and Smithb, G.(2008). Harvesting capital gains and losses, *Financial Services Review* 17,312.
- Taxnotes. (2015). *Introducing Venture Capital Trusts Part One – What are the tax breaks?*. Retrieved March 3, 2019, from <https://taxnotes.co.uk/introducing-venture-capital-trusts-part-one-what-are-the-tax-breaks/>
- Villalobos, L. (2007). Investment Valuations of Seed- and Early-Stage Ventures. *Kauffman article* , 5.
- Yusof , N.B., Shafei M.W.M., Ilias S. and Anidin, N.Z.(2010). Factors Influencing Firms Readiness Towards Innovation in House Building Industry; A Multi-dimentional construct, *International Journal of Organizational Innovation*, 2(3), 74-86.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวจัสมิน ศาสนดำรง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2554 วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีและเร่งรัดภาษีอากรค้าง

สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 22

